

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.

Τόμος Ε΄.

ΑΡΙΘΜ. 4 (100).

Συνδρομή, δεχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξάμηνος μόνον και προπληρωτέα: Πενταχού φράγκ. γρ. 10 ή μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Ε΄.

τῆ 15/27. Φεβρουαρίου 1889.

Ο ΑΛΗΘΗΣ ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ.

Ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἐν Νέα Ἰόρκῃ ἐδημοσίευσε πρό τιнос τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα στατιστικῶν ὑπολογισμῶν μαρτυροῦντα τὴν θαυμασίαν τελειοποίησιν των σημερινῶν ταχυδρομείων: Κατὰ μέσον ὄρον ἀποστέλλονται ἔτησίως 5845 ἑκατομμύρια ἐπιστολῶν καὶ 1077 ἑκατομμύρια ἐπιστολικῶν δελταρίων· εἰς ταῦτα προστίθενται 4610 ἑκατομμύρια ἐντύπων καὶ 104 ἑκατομμύρια δεμάτων. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δεκνύουσιν ἐναργῶς τὴν καταπληκτικὴν πρόσδον καὶ ἄκραν τελειότητα, εἰς ἣν προήχθη ἤδη ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ γραμματοσήμου ἢ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας. Οὐδὲν θαῦμα λοιπὸν ὅτι σύμπας ὀπεπολιτισμένος κόσμος παρακολουθεῖ μετὰ πλείστου ἐνδιαφέροντος τὰς ἐσχάτως γενομένας ἐρεῦνας, δι' ὧν καταδεικνύεται ὅτι ὁ μέχρι τοῦδε ὡς ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου ὑπὸ πάντων θεωρούμενος Ἄγγλος Rowland Hill δὲν εἶνε ὁ ἀληθὴς ἐφευρέτης ἀλλ' ὁ σφετεριστὴς ἀλλοτρίου ἐπινοήματος καὶ ἀλλοτρίας δόξης.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1840 ἡ ἀποστολὴ γραμμάτων ἦτο ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιδυσχερεσττέρα καὶ δαπανηροτέρα ἢ ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη, ὅπου ἦσαν σημαντικώτατα, ἐλογίζοντο ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν φύλλων τῆς ἐπιστολῆς καὶ πρὸς τὸ διανυόμενον διάστημα. Ἐπι-

στολὴ μονόφυλλος μεταβιβαζομένη ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον ἀπαμακρυσμένον μέρος ἐντὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπλήρωνε τέλος 1½ σελινίου καὶ περισσότερον· ἂν συνίστατο ἐκ δύο ἔστω καὶ ἐλαφροτάτων φύλλων, ἐπλήρωνε διπλάσιον τέλος. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ φαντασθῆ, ὅσον καταθλιπτικὸν βᾶρος ἦσαν διὰ τὴν ἐμπορικὴν πρὸ πάντων τάξιν τοσοῦτον ὑπέρογκα ταχυδρομικὰ τέλη. Τούτου ἐνεκα ἠγέρθη ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὴν τρίτην δεκαετηρίδα τοῦ παρόντος αἰῶνος ἰσχυροτάτη κίνησις ἀπαίτουσα ῥιζικὴν ταχυδρομικὴν μεταρρυθμίσιν. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως ταύτης ἴστατο ἡ ὑπὸ τῶν μεγαλεμπόρων τοῦ Λονδίνου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρυθεῖσα καὶ με σημαντικώτατα χρηματικὰ μέσα ἐφοδιασθεῖσα ἑκτακτος ἐμπορικῆς ἐπιτροπῆς „Mercantile Committee“ ἐπὶ τέλους συμπαρασφύρη ὑπὸ τοῦ ρεύματος καὶ τὸ κοινοβούλιον καὶ ἐξέλεξε δύο ἐπιτροπὰς πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Αὗται συνέταξαν διαφόρους ἐκθέσεις, ἐν αἷς προεσχεδιάσθη ὡς ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ ὄργανισμὸς τῶν σημερινῶν ταχυδρομείων. Κατὰ τὴν κρίσιν λοιπὸν ταύτην στιγμῆν, καθ' ἣν σύμπας ὁ πληθυσμὸς ἀπῆται ἀκατασχέτως τὴν μεταρρυθμίσιν, παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον ἀνὴρ βιανώτατος, ὁ Rowland Hill, ὅστις μετὰ μεγάλης ἐπι-

Rowland Hill

στολὴ μονόφυλλος μεταβιβαζομένη ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον ἀπαμακρυσμένον μέρος ἐντὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπλήρωνε τέλος 1½ σελινίου καὶ περισσότερον· ἂν συνίστατο ἐκ δύο ἔστω καὶ ἐλαφροτάτων φύλλων, ἐπλήρωνε διπλάσιον τέλος. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ φαντασθῆ, ὅσον καταθλιπτικὸν βᾶρος ἦσαν διὰ τὴν ἐμπορικὴν πρὸ πάντων τάξιν τοσοῦτον ὑπέρογκα ταχυδρομικὰ τέλη. Τούτου ἐνεκα ἠγέρθη ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὴν τρίτην δεκαετηρίδα τοῦ παρόντος αἰῶνος ἰσχυροτάτη κίνησις ἀπαίτουσα ῥιζικὴν ταχυδρομικὴν μεταρρυθμίσιν. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως ταύτης ἴστατο ἡ ὑπὸ τῶν μεγαλεμπόρων τοῦ Λονδίνου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρυθεῖσα καὶ με σημαντικώτατα χρηματικὰ μέσα ἐφοδιασθεῖσα ἑκτακτος ἐμπορικῆς ἐπιτροπῆς „Mercantile Committee“ ἐπὶ τέλους συμπαρασφύρη ὑπὸ τοῦ ρεύματος καὶ τὸ κοινοβούλιον καὶ ἐξέλεξε δύο ἐπιτροπὰς πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος. Αὗται συνέταξαν διαφόρους ἐκθέσεις, ἐν αἷς προεσχεδιάσθη ὡς ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ ὄργανισμὸς τῶν σημερινῶν ταχυδρομείων. Κατὰ τὴν κρίσιν λοιπὸν ταύτην στιγμῆν, καθ' ἣν σύμπας ὁ πληθυσμὸς ἀπῆται ἀκατασχέτως τὴν μεταρρυθμίσιν, παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον ἀνὴρ βιανώτατος, ὁ Rowland Hill, ὅστις μετὰ μεγάλης ἐπι-

δεξιότητος ἐγνώριζε νὰ χρησιμοποιοῖ τὰς ἐργασίας ἄλλων καὶ νὰ τὰς ἐπιωφελεῖται ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς, ποριζόμενος δόξαν καὶ πλοῦτον. Ἐν ἔτει 1837 ὁ Rowland Hill ἐδημοσίευσε φυλλάδιον τι, ἐν ᾧ ἀπεδείκνυεν ἕτι, ἂν καθιερούτο δι' ὅλον τὸ κράτος ἡ πληρωμὴ ἴσου ταχυδρομικοῦ τέλους καὶ ὠρίζετο τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς μίαν πένναν ἢτοι δέκα λεπτά, προπληρωτέα ὅμως διὰ τὸ δημόσιον, θὰ προέκυπτον σημαντικώτατα κέρδη διὰ τὴν διοίκησιν τῶν ταχυδρομείων, καθότι αὕτη — κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του — θὰ ἐξώδευε δι' ἑκάστην ἐπιστολὴν κατὰ μέσον ὄρον μόνον 1/80 τῆς πέννας. Τὸ προταθὲν ὑπ' αὐτοῦ τέλος ὄφειλε νὰ ἰσχύη διὰ 1/2 οὐγγίαν βάρους, καὶ ἐν γένει μόνον κατὰ τὸ βάρους νὰ ὑπολογίζεται καὶ πάντοτε νὰ προπληρώνεται. Τὸ φυλλάδιον τοῦτο τοῦ Hill προὐκάλεσε ζωηρότατον καὶ γενικὸν ἐνδιαφέρον. Μία λοιπὸν ἐπιστολὴ ἐκ δύο ἐλαφρῶν φύλλων θὰ ἠδύνατο εἰς τὸ ἐξῆς ν' ἀποστέλλεται ἐκ Λονδίνου εἰς Ἐδιμβούργον διὰ μίαν πένναν, ἐνῶ πρότερον ἐστοίχιζε 3 σελίνια! Ἡ ἀπίστευτος αὕτη καινοτομία ὄφειλε νὰ ἀχθῆ εἰς πέρας! Οὐδεμία ἐν Ἀγγλίᾳ κυβερνήσις θὰ ἐτόλμα νὰ μείνῃ ἀργὴ καὶ ἀδιάφορος ἀπέναντι τοσοῦτο γενικῆς κινήσεως τοῦ λαοῦ· ὑπεβλήθη λοιπὸν εἰς τὴν βουλὴν νομοσχέδιον (bill) ὑπὲρ τῆς νέας ταχυδρομικῆς μεταρρυθμίσεως, ὅπως καθιερωθῆ ἡ πληρωμὴ ἴσου διὰ πάσας τὰς ἀποστάσεις καὶ μικροῦ ταχυδρομικοῦ τέλους. Τοῦτο συνέβη τῆ 25 ἰουλίου 1839. Ἡδὴ ὅμως ἠγέρθη ἡ ἀντιπολίτευσις: „Πῶς δύναται τις νὰ σινιστῆ τῆ βουλῆ τὴν ἀποδοχὴν μεταρρυθμίσεως, τῆς ὁποίας οὐδεὶς γινώσκει τὴν πρακτικὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν; Τίνι τρόπῳ θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐισπραξις τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἐνεκα τῆς σμικρότητος τῶν ὁποίων ἐξ ἅπαντος θὰ λάβῃ τεραστίας διαστάσεις ἡ ἐπιστολογραφικὴ ἀνταλλαγὴ; Ὁ Hill προέτεινε, ὅπως ἡ διοίκησις τῶν ταχυδρομείων παρασκευάσῃ ἐσφραγισμένα φύλλα καὶ φακέλους ὡσαύτως ἐσφραγισμένους, καὶ παραδώσῃ αὐτὰ πρὸς πώλησιν εἰς τὰ διάφορα ταχυδρομικὰ γραφεῖα καὶ χαρτοπωλεῖα, χωρὶς βεβαίως αὕτη νὰ κερδίζῃ ἐπὶ τοῦ χάρτου. Ἄλλ' εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἠναντιῶντο οἱ κατασκευασταὶ τοῦ χάρτου, οἵτινες δὲν ἐπεθύμουν νὰ καταστραφῶσιν ὑπὸ τοῦ μονοπωλίου τοῦ κράτους, εἰς δὲ τοὺς χαρτοποιοὺς προστεθῆσαν κατόπιν καὶ ἄλλοι κύκλοι ἐνεκα διαφόρων λόγων. Ἐν τῇ ἀμνηχανίᾳ ταύτῃ τοῦ ὑπουργείου ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου Mr. Wallace ὑπέδειξε τὸ γραμματόσημον· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Hill, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ψυχὴ καὶ ὁ μόνος ἀντυπρόσωπος τῆς μεταρρυθμίσεως, δὲν συμπεριλαμβάνετο καὶ ἡ χρῆσις γραμματοσήμου, διὰ τοῦτο δὲν ἐδόθη μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Mr. Wallace. Ἐπὶ τέλος ἡ ἀντιπολίτευσις, ἥτις ἀκριβῶς κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἐπεθύμει τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπουργείου ἐνέδωκε καὶ τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη τῆ 17 αὐγούστου 1839. Ὁ Hill διαρίσθη εἰς δημοσίαν θέσιν, καὶ ἐδημοσίευε ἐγκύκλιος, δι' ἧς προσεκαλοῦντο ἅπαντες οἱ βουλομένοι, νὰ ὑποβάλωσι προτάσεις καὶ σχέδια πρὸς κατ' ἀλλήλων καὶ πρακτικὴν προπληρωμὴν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν. Ὁ Hill, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ ἐξέτασις τῶν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου προτεινομένων σχεδίων, προτύπησε πάντων τούτων τὴν χρῆσιν τοῦ γραμματοσήμου, εἰσάγαγεν ὅμως καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου προταθέντας ἐσφραγισμένους φακέλους. Τῆ 20 Μαΐου 1840 τὰ γραμματόσημα καὶ οἱ ἐσφραγισμένοι φακέλλοι ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν· τὸ γραμματόσημον ἐπεκράτησε καὶ ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι διεδόθη εἰς ὅλην τὴν ὕψλην, ἐνῶ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Hill — οἱ φακέλ-

λοι, οἵτινες ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱερογράφου τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀλληγορικὴν εἰκόνα ὀνομάσθησαν Mulraed couverts — ἀπέτυχον οὐκ ὀλίγως. Ὁ Hill ὅμως, ὅστις κυρίως οὐδὲν ἄλλο ἐπραξεν ἢ νὰ χρησιμοποιοῖ καὶ ἐκτελέσῃ τὰς προτάσεις καὶ τὰ σχέδια ἄλλων ἀνδρῶν, ἐθεωρήθη ἔκτοτε ὡς ὁ ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου. Ὁ ἀγγλικὸς λαὸς ἀντήμειψεν αὐτὸν πλουσίως· ἐν ἔτει 1845 ἔλαβεν ὁ Hill ἐκ μόνων τῶν ἐμπόρων τοῦ Λονδίνου ἀμοιβὴν 13,000 λιρῶν στερλινῶν καὶ ὅτε ἐν ἔτει 1864 ἀπεσύρθη ἐκ τοῦ δημοσίου βίου, τὸ κοινοβούλιον ἐψήφισεν αὐτῷ σύνταξιν 2000 λιρῶν στερλινῶν κατ' ἔτος καὶ δῶρον 20,000 λιρῶν. Καὶ ἦτο μὲν τῇ ἀληθείᾳ ἄξιος τοιαύτης ἀμοιβῆς ἐνεκα τῆς ἐνεργείας καὶ δραστηριότητος, μεθ' ἧς ἤγαγεν εἰς πέρας τὰς κοινωφελῆς ταύτας καινοτομίας καὶ μεταρρυθμίσεις, οὐχ ἦττον ὅμως ἠμάρωσε τὰς ἰδίας ἀρετὰς διὰ τοῦ ἐγωϊσμοῦ, μεθ' οὗ ἐσιώπησε τὸ ὄνομα τῶν τε πρὸ αὐτοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνεργασθέντων.

Ἐίδομεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν ταχυδρομείων, ὡς ἔχουσι σήμερον, δὲν ἦτο ἰδική του πνευματικὴ ἰδιοκτησία· ἔτι δὲ μᾶλλον ἀνυπόστατος ἦτο ὁ ἰσχυρισμὸς του, ὅτι αὐτὸς ἐφεῦρε τὸ γραμματόσημον.

Ἐπεδηλώσαμεν ἀνωτέρω, ὅτι ἐν τῷ κοινοβουλίῳ (κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1839) ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου Mr. Wallace ὑπέδειξε ὡς καταλληλοτέραν λύσιν τοῦ ἀπασχολοῦντος τὴν βουλὴν ζητήματος τὴν χρῆσιν τοῦ γραμματοσήμου· ἡδὴ δὲ θὰ διηγηθῶμεν διὰ βραχέων τὴν ἱστορίαν τῆς γενέσεως τοῦ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσημάντου πράγματι ὅμως σπουδαιότητος τούτου παράγοντος τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀποθανόντος τοῦ σὶρ Rowland Hill κατὰ αὐγούστον τοῦ 1879, ἐδημοσιεύθησαν εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας τῆς Ἀγγλίας διεξοδικώταται νεκρολογίαὶ ἐξαίρουσαι τὴν μεγάλην τοῦ ἀνδρὸς σπουδαιότητα. Ἄλλ' ἐν τῇ σκωτικῇ πόλει Dundee ἐδημοσίευσεν ἡ ἐφημερίς „Dundee Advertiser“ ὀλόκληρον σειρὰν ἐπιστολῶν δι' ἃν κατεδεικνύετο ἡ μεγάλη ἀξία ἐνδὸς πολίτου τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ κατὰ αὐγούστον 1853 ἀποθανόντος τυπογράφου James Chalmers, ὅστις παρέσχε μεγάλας ὠφελείας καὶ ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν πατρίδα του ὡς μεταρρυθμιστὴς τῶν ταχυδρομείων, καὶ ἰδίᾳ ὡς ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου. Αἱ ἐπιστολαί, ἃς ἐδημοσίευσεν ἡ ἐφημερίς ἐφημερίαι, ἀνήκον εἰς ἀξιοτίμους καὶ περιφανεστάτους πολίτας, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν εἶχον χρηματικὴν φιλίαν τοῦ Chalmers ἄλλοι δὲ ὑπῆρταν καὶ βοηθοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν πρώτων δοκιμῶν τῶν γραμματοσήμων. Ἐξ ὅλων τῶν ἐπιστολῶν τούτων, αἵτινες προερχόμεναι ἐξ ἀνθρώπων διαφόρους κοινωνικὰς θέσεις κατεχόντων καὶ ἀπὸ πολλοῦ ἡδὴ χρόνου μὴ ἐπανιδόντων ἀλλήλους, συμπληροῦσι καὶ ἐπικυροῦσιν ἀλλήλας κατὰ πειστικώτατον τρόπον, ἐξάγεται ὡς ἔτος τῆς ἐφευρέσεως τοῦ γραμματοσήμου τὸ 1834. Ὁ Chalmers ἐφανέρωσεν εἰς πολλοὺς φίλους τὴν ἰδέαν του καὶ προσεπάθει νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀσπαστήν, ἀλλὰ οἱ λόγοι καὶ οἱ προσπάθειαι του ὑπὸ οὐδενὸς ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν. Ὅτε ὅμως μετὰ τινὰ ἔτη ἀνεκινήθη ὀλόκληρος ἡ χώρα ἐκ τῆς σκοπομένης καὶ τοσοῦτον ποδομένης ταχυδρομικῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ μόνον αἱ περὶ τὴν πρακτικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν δυσχεραῖαν ἐνεβάλλον τὸς πάντας εἰς ἀμνηχανίαν, τότε παρουσιάσθη ὁ Chalmers ἐκ νέου μὲ τὸ σχέδιόν του. Ἀπηύθυνε πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου ἐκλεγείσας ἐπιτροπὰς, ἐν αἷς καὶ ὁ Mr. Wallace εἶχεν ἐνεργὸν μέρος, ὡσαύτως δὲ πρὸς τὸν Rowland Hill καὶ πρὸς τὴν „Mercantile Committee“ ἀνοικτὴν ἐπιστολὴν, ἀποκειμένην

ἡδὴ ἐν τῷ βρετανικῷ μουσεῖῳ, ἐν ᾗ βλέπομεν ἀκριβέστατα ἐκτεθειμένον τὸ σχέδιον τῆς ἐφευρέσεώς του. Ὅπως καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἐμμείσον προπληρωμὴν τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, προτείνει ὁ Chalmers νὰ τυπῶνται σήματα μετ' ἀναλόγου πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπιγραφῆς ἐπὶ λωρίδων χάρτου (slips of paper) ἢ μᾶλλον ἐπὶ ὀλοκλήρων φύλλων, τὰ ὁποῖα νὰ ἀλείφονται ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου μέρους μὲ κολλητικὴν τινα ὕλην (ἀναλελυμένον ἀραβικὸν κόμμι) καὶ εἶτα, καλῶς ἀπεξηραμένα, νὰ διανέμονται εἰς τὰ διάφορα ταχυδρομικὰ γραφεῖα, χαρτοπωλεῖα καὶ ὅμοια καταστήματα πρὸς πώλησιν. Προσθετεῖ δὲ ὅτι οἱ ἔχοντες ἐκτεταμένην ἀλληλογραφίαν, δύνανται νὰ ἀγοράζωσιν ὀλόκληρα φύλλα καὶ ν' ἀποκόπτωσιν αὐτοὶ τὰ ἐκάστοτε ἀναγκαιοῦντα σήματα. Παρατηρεῖ ὡσαύτως ὅτι, διὰ νὰ μὴ γίνεταί καὶ δευτέρα χρῆσις τῶν γραμματοσήμων, πρέπει ταῦτα νὰ ἐπισφραγίζωνται πρὸ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐπιστολῶν ἐν ταῖς ταχυδρομικαῖς γραφεῖαις· ὑποδεικνύει πρὸς τοῦτους ὅτι τὰ γραμματόσημα δύνανται νὰ χρησιμεύωσι καὶ διὰ νὰ κλείωσι τὰς ἐπιστολάς, (τῶν φακέλων ἐγίνετο τότε σπανιωτάτη χρῆσις ἐνεκα τῆς ὑπερόργου αὐτῶν τιμῆς), καὶ τέλος κατακρίνει τοὺς ὑπὸ τοῦ Hill προταθέντας φακέλλους, οἵτινες πράγματι ἀπήρθεσκον τῷ δημοσίῳ καὶ μετ' οὐ πολὺ κατηργήθησαν. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ὁ Chalmers ἐξηγεῖ καὶ διὰ παραδειγμάτων τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐφευρέσεώς του, παρέχων διάφορα σχέδια τῶν ὑπ' αὐτοῦ προταθέντων γραμματοσήμων μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: „General Postage — not exceeding half an ounce — One penny“ „... one ounce — two pence“ κτλ. Ἐν ἐκ τῶν γραμματοσήμων παρέχει ὡσαύτως καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἐπισφραγίσεως ὡς ἐξῆς: „Dundee, 16th February 1838“ Τὰ ἐπὶ ὀλοκλήρου φύλλου τυπωμένα γραμματόσημα χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων διὰ στενοῦ τινος ἀτυπώτου διαστήματος· ἡ διατύπησις τοῦ διαστήματος τούτου πρὸς εὐκολωτέραν ἀποκοπὴν τῶν γραμματοσήμων εἰσῆχθη βραδύτερον ἐν ἔτει 1854 καὶ εἶνε ἐπινόημα τοῦ Mr. Archer, ὃν ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἀντήμειψε διὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς μικρᾶς ταύτης τροποποιήσεως μὲ 4000 λίρας στερλινῶν.

ΠΕΝΙΑ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙΝ.

Οὐδ' αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς γῆς εἶναι ἠσφαλισμένοι ἀπὸ τῆς πενίας καὶ τῶν πιροτάτων αὐτῆς συνεπειῶν. Φαίνεται δὲ μάλιστα παραδόξως πως ἐκεῖνοι ἀκριβῶς οἱ ἡγεμόνες, οἵτινες ἦσαν προωρισμένοι νὰ δεσπόσωσι πλουσιωτάτων καὶ ἰσχυροτάτων κρατῶν, ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν ἐδοκίμασαν ἢ μᾶλλον ἐκένωσαν μέχρι τρυγῶς τὸ πικρὸν ποτήριον τῆς ἀχρηματίας, ὡς ἂν εἰ αὕτη ἡ τύχη ἐβούλετο ἐξ ἐπιτήδους, πρὸς διδασκαλίαν των, νὰ τοὺς προγυμνάσῃ ἐν τῷ σκληρῷ τούτῳ σχολείῳ τῆς ἐνδείας.

Ὅπως εὖρωμεν παραδείγματα τινὰ τοιαύτης „ὕψηλοτάτης καὶ μεγαλειωτάτης ἀναπαράδις“ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, καθ' οὓς ἐθεωρεῖτο μάλιστα ὡς μεγάλη τιμὴ δι' ἕνα ἡγεμόνα ἢ βασιλέα τὸ ν' ἀποθάνῃ πενήτωσιν, διότι ἐκ τῆς πενίας του ταύτης ἐφαίνεται ὀφθαλμοφανῶς ὅτι δὲν ἐπλουτίσθη κατὰ τὴν βασιλείαν του ἐπὶ ζῆμα τῶν ὑπῆκόων του· δὲν ἔχομεν ὡσαύτως ἀνάγκην οὔτε κἀν πρὸς τὸν μεσαιῶνα νὰ στραφῶμεν, διότι ἡ ἱστορία τῶν νεωτέρων χρόνων παρέχει ἡμῖν ἱκανὰ παραδείγματα.

Ὅς εἶδομεν, τὸ εὖφρες τοῦτο σχέδιον τοῦ Chalmers περιέχει πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀπαραίτητον καὶ εἰς τὰ σημερινὰ ἡμῶν γραμματόσημα· ὁ χρόνος δὲ τῆς ἐφευρέσεως εἶνε τὸ ἔτος 1834, δηλαδὴ ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ἔτος, καθ' ὃ, ὡς γράφει ὁ Hill ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ βιογραφίᾳ (τόμος I, σελ. 218), „οὐδεὶς εἰσέτι οὐδὲ εἰς τὸ ὄνειρόν του εἶχε σκεφθῆ προσκολλητὸν σῆμα (adhesive stamp)“. Καὶ αὕτη ἡ ἡμερομηνία μόνη τοῦ διεξοδικῶς καὶ λεπτομερῶς ἐκτεθειμένου σχεδίου, ἡ 10η φεβρουαρίου 1838, ἀρκεῖ ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν ἀπλοῦν τυπογράφον Chalmers τὴν προτερεότητα τῆς ἐφευρέσεως. Ἄλλως τε εἶνε ἀποδεδειγμένον ὅτι καὶ πρότερον ἡδὴ, τῆ 9η δεκεμβρίου 1847, ὁ Mr. Wallace εἶχε λάβῃ τὴν πρότασιν τοῦ Chalmers. Ἄλλ' ὁ Hill, ὁ ἰσχυρὸς καὶ δημοφιλὴς ἀνὴρ, ἠδύνατο πολὺ εὐκόλως πρὸς τῇ ἰδίᾳ ἱκανότητι νὰ ἰδιοποιήθῃ καὶ ἀλλοτρίαν ἀξίαν, καθ' ὅσον μάλιστα πάντες ἐμάνθανον τὴν ἱστορίαν τῆς ταχυδρομικῆς μεταρρυθμίσεως ἐκ μόνων τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ „History of penny postage“ καὶ τῆς διτόμου αὐτοῦ „Biography“, οὐδεὶς δὲ ἀνέτρεχεν εἰς δυσεῦρετα καὶ δυσπρόσιτα ἔγγραφα. Καὶ εἰς τὰ δύο αὐτὰ διεξοδικὰ καὶ ὑπὲρ τὸ δέον ἐκτενῆ συγγράμματα του ὁ Hill οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ποιεῖται μνείαν τῆς δεινῆς ἀπορίας καὶ ἀμνηχανίας, ἐν ᾗ καὶ οἱ εἰσηγηταὶ καὶ ἡ κυβέρνησις εὐρέθησαν τὸ 1839, ὅτε ἐν τῷ κοινοβουλίῳ προεβλήθη τὸ ζήτημα τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῆς προταθείσης μεταρρυθμίσεως. Τώρα ὅμως, γνωρίζοντες τὰ πράγματα ἐκ τῶν ἀρχικῶν πηγῶν των, ἐννοοῦμεν κάλλιστα τὸ αἴτιον τῆς παραδόξου ταύτης σιωπῆς: Ἄν ὁ Hill ἐποιεῖτο μνείαν τῶν δυσχερειῶν τούτων, θὰ ἠναγκάζετο συγχρόνως νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὸ γραμματόσημον ἦτο ἀλλοτρία ἐφεύρεσις, ἢν οὐδὲ νὰ παραδεχθῆ ἠθέλησε κατ' ἀρχάς, καθότι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου προταθέντας φακέλλους· ἐθεώρει ὡς τὴν ἀρίστην λύσιν τοῦ ζητήματος. Ὅτε δὲ βραδύτερον, (τῆ 18 ἰανουαρίου 1840), εἰσαχθέντος ἡδὴ τοῦ γραμματοσήμου, ὁ ἀπλοῦς τυπογράφος Chalmers ἤγειρε τὰς δικαίας αὐτοῦ ἀξιώσεις, ἀπεπέμφθη ὑπὸ τοῦ παντοδυνάμου Hill μὲ τὴν ἀπάντησιν, ὅτι ἡ ἐφεύρεσις τοῦ γραμματοσήμου εἶχε γείνη πολλῶν πρότερον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου.

Τὸ πρῶτον παράδειγμα βασιλικῆς πενίας παρέχει ἡμῖν Ἐρρίκος ὁ τέταρτος τῆς Γαλλίας, εἰς τῶν ἐνδοξοτάτων ἡγεμόνων, ὁ τελευταῖος Γάλλος βασιλεὺς, τὸν ὁποῖον ἐκλαυσεν ἀποθανόντα ὁ λαὸς του. Ὁ πρῶτος οὗτος βασιλεὺς ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Βουρβόνων ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἀφοῦ ὑπέστη πρότερον τὰς μεγίστας καὶ χαλεπωτάτας δυσχεραίας καὶ ταλαιπωρίας. Ἀρχηγὸς ὢν τῶν Οὐγενόττων ἐν Γαλλίᾳ περιεπλανᾶτο ὡς φυγὰς ἀνὰ τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ ὄρη, μέχρις οὗ δολοφονηθέντος Ἐρρίκου τοῦ τρίτου ἐγένετο βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. Τοῦτ' ἔστιν, ἦτο μὲν ὀνόματι βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, τὸν θρόνον του ὅμως ὄφειλε πρότερον νὰ κυριεύσῃ. Κατετρόπωσε τοὺς ἀντιπάλους του εἰς πολλὰς μάχας, ἐπολιόρησε τοὺς Παρισίους καὶ τέλος τῆ 22 Μαρτίου 1594 εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην θριαμβικῶς ὡς μονάρχης. Ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης τῶν μακρῶν ἀγώνων χρονολογεῖται μία ἰδιωτικὴ ἐπιστολὴ Ἐρρίκου τοῦ τετάρτου πρὸς τὸν ἐμπιστευτικὸν του φίλον, τὸν μετέπειτα ὑπουργὸν τῶν οικονομικῶν Sully, περιγράφουσα μετὰ ζωηροτάτων χρωμάτων τὴν βασιλικὴν ἐνδειαν. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη μεταφραζομένη ἔχει ὡς ἐξῆς:

„Φίλε μου! Θα σου περιγράψω ειλικρινώς την θέσιν, εις την οποίαν ερίσκομαι. Ισταμαι πλησίον των εχθρών μου και δεν έχω σχεδόν οὐδέν ἰσπυρὸν ἢ ἰσπεύσω οὔτε θώρακα νὰ ἐνδύθω. Ὅλα μου τὰ ὑποκάμισα εἶναι κατεσχισμένα, τὰ ἐνδύματά μου τρυπημένα εἰς τοὺς ἀγκύνας, τὸ καζάνι μου εἶνε πολλαῖς ἡμέραις γυρισμένο ἀνάποδον καὶ εἶνε τώρα δύο ἡμέραις ὅπου τρώγω πότε ὅσον ἓνα καὶ πότε ὅσον ἄλλο γιῶμα βράδον. Οἱ ὑπηρεταί μου λέγουσιν ὅτι δὲν ἤξεύρουσιν πλέον τί ν' ἀγοράσουν διὰ τὸ τραπέζι μου, διότι εἶνε τώρα ἕξη μῆνες ὅπου δὲν ἔλαβαν οὔτε λεπτό!“

Πράγματι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους εὐρίσκοτο ὁ Ἑρρίκος Δ' εἰς δεινοτάτην ἀπορίαν χρημάτων. Ἰδίαν περιουσίαν δὲν εἶχε, ἐπὶ ὀλίγηρα δὲ ἔτη ἕξ ἔν πίστει· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν πόλεμον πρὸς κατάρτησιν τοῦ θρόνου του διεξήγαγεν ἐπὶ πιστώσει, δηλαδὴ οὐχὶ ἐπὶ ἰδίᾳ πιστώσει, διότι οὐδαμῶς εὗρισκε τοιαύτην. Οἱ πιστοὶ του φίλοι καὶ οἱ ἀπαδοὶ ἠναγκαζόντο νὰ δανείζωνται ἐπ' ὀνόματι των χρήματα δι' αὐτὸν καὶ τοιοῦτοτρόπως περιήρχοντο πολλὰκις εἰς δυσχεροτάτην ἀμηχανίαν. Συνέβη μάλιστα κωμικοτραγικὴ τις σκηνὴ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἑρρίκος ὡς ἀνεγνωρισμένος βασιλεὺς καὶ νικητὴς εἰσῆλθεν παμπωδῶς εἰς Παρισίους. Ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ του εὐρίσκοτο καὶ ὁ εὐνοούμενος του Lanoue, ὅστις εἶχε καταβυθισθῆ εἰς τὰ χρέη, ὅπως βοηθήσῃ τὸν βασιλέα. Ὅτε λοιπὸν ὁ Lanoue ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ βασιλέως, ἐπευφημοῦντος καὶ ζητωκραυγοῦντος τοῦ πλήθους, εἰσῆρχετο εἰς Παρισίους, τινὲς ὑπάλληλοι τοῦ ἐν Παρισίους δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐκεῖνος εἶχεν ἐναχθῆ ἐπανειλημμένως ἕνεκα χρεῶν, ἐπέβαλον κατάσχεσιν ἐπὶ τῆς ἀμάξης του. Ὁ Lanoue ἐσπευσεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ πρὸς τὸν βασιλικὸν προστάτην του, ἣ δὲ πρώτη φροντίς τοῦ βασιλέως ἐν Παρισίους ἦτο νὰ συμμαζεύσῃ ὅλην του τὴν μὲν μὲν πρὸ μικροῦ ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν, δηλ. ὅλα τὰ κοσμήματα τὰ ὅποια ἐφόρει κατὰ τὴν θριαμβικὴν του εἰς Παρισίους εἰσέλασιν, καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸν φίλον του Lanoue, ὅπως οὗτος καθήσυχασῃ τοῦλάχιστον ἐπὶ τινὰ χρόνον τοὺς πιστωτάς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του ὁ Ἑρρίκος Δ' δὲν ἔπαυσε βασανιζόμενος ὑπὸ τῆς δεινῆς ἀχρηματίας, ἠναγκάσθη δὲ νὰ ὑποστῇ πολλὰς ταπεινώσεις καὶ ἐξευτελισμούς μέχρις οὗ λάβῃ τὰ μέσα ὅπως ἀπαλλάξῃ τοὺς φίλους του ἐκ τῆς φοβερᾶς ἀμηχανίας, εἰς ἣν χάριν αὐτοῦ εἶχον περιέλθῃ.

Σχεδὸν ὡς εἰρωνεία καὶ γλευασμὸς τῆς τύχης φαίνεται, ὅτι ὁ Λουδοβίκος δέκατος τέταρτος, ὁ λαμπρότατος μονάρχης τῆς Γαλλίας, ὁ μέγιστος ἐραστής τῆς πολυτελείας καὶ μεγαλοπρεπειας, ὅστις ἕνεκα τῆς ἐκθαμβωτικῆς αἰγλῆς καὶ λαμπρότητος ἦν ἀπῆστραπεν ἢ ἀπαράμιλλος καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀνέφικτος πολυτέλεια καὶ μεγαλοπρέπεια τῆς πολυθαυμάστου ἐν Βερσαλλίαις αὐλῆς του ὀνομάσθη „βασιλεὺς Ἡλίου (le roi soleil), ἐν τῇ νεότητι του ὡσαύτως ὑπέστη τὰς σκληροτάτας δοκιμασίας καὶ ταπεινώσεις ἕνεκα ἐνδείας καὶ ἠναγκαζέτο νὰ ἐρυθρίᾳ πρὸ τῶν ἰδίων του ὑπηρετῶν, διότι δὲν εἶχε νὰ τοῖς ἀποδώσῃ μικρότατα χρηματικὰ ποσά, τὰ ὅποια παρ' αὐτῶν ἐδανείζετο. Εἰς τὴν δεινὴν ταύτην θέσιν περιῆλθεν ὁ Λουδοβίκος κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του ἐξ αἰτίας τοῦ ὑπουργοῦ Μαζαρίνου, ὅστις ἐκράτει τὸν βασιλέα ἐν ταπεινωτικωτάτῃ καὶ ἐξευτελιστικωτάτῃ ἐξαρτήσει.

Ἐντὶ τοῦ ἀηλικίου βασιλέως ἐκυβέρνα μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἄννα ἢ Αὐστριακὴ, ἣτις ὅμως οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ τυφλὸν καὶ πειθῆνιον ὄργανον τοῦ Μαζαρίνου, τοῦ τυραννικοῦ ἐκείνου πρωθυπουργοῦ, ἐναντίον

τῆς θελήσεως τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἐτόλμα νὰ πράξῃ. Ἡ Ἄννα εἶχε διορίσῃ πιστὸν τινα ὑπηρετὴν ὀνόματι Laporte ὡς πρῶτον θαλαμηπόλον τοῦ ἀηλικίου, μὲν δὲ δεκαπενταετοῦς βασιλέως, ὁ δὲ ἀξίπιστος οὗτος Laporte κατέλιπε σημεῖωσεις τινάς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται ὅτι διὰ τῆς τυραννικῆς ἐπιρροῆς τοῦ Μαζαρίνου ἡ νεότης τοῦ βασιλέως περιεστοιχίζετο ὑπὸ πραγματικῆς, μικροτάτης πηνίας. Ἦτο π. χ. ἔθιμον παρὰ τῇ αὐλῇ, νὰ λαμβάνῃ ὁ βασιλεὺς κατ' ἔτος δώδεκα νέα σινδόνια διὰ τὴν κλίνην του καὶ δύο νυκτικὰ φορέματα, τὸ ἐν διὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὸ θέρος· ἀλλὰ ὁ Laporte ἀναφέρει, ὅτι ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ἐπὶ τρία ὀλίγηρα ἔτη διαρκῶς εἶχεν ἕξ μόνον σινδόνια καὶ ἐν μόνον νυκτικὸν φόρεμα ἐκ πρασίνου βελούδου καὶ φαιῶ ὑπορράματος, τὸ ὁποῖον ἦτο ἠναγκασμένος νὰ φορῇ θέρους τε καὶ χειμῶνος, ἐπειδὴ δὲ ὁ νεαρὸς βασιλεὺς ἀνεπτύσσετο σωματικῶς καὶ ἠϋξάνετο ἡμέρας, τὸ νυκτικὸν τοῦτο φόρεμα κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας του μὲν εἰς ἐφθάνε μέχρι τῶν γονάτων τοῦ βασιλέως, τὰ δὲ σινδόνια ἦσαν τόσο ἐσχιόμενα διὰ τῆς μακρᾶς χρήσεως, ὥστε ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐκοιμᾶτο πολλὰκις ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ στρώματος οἱ δὲ πόδες του περιεπλέκοντο διὰ μέσου τῶν ἐσχιόμενων σινδόνων. Εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν εὐρίσκοντο καὶ πάντα σχεδὸν τὰ ἄλλα πρὸς χρῆσιν τοῦ βασιλέως ἀντικείμενα. Ἡμέραν τινά, ὅτε ὁ βασιλεὺς ἤθελε νὰ μεταβῇ εἰς Conflans διὰ τὸ λουτρὸν, ὁ Laporte ἔδωκε τὰς ἀναγκαίας πρὸς τοῦτο διαταγὰς. Μία μόνον ἑλεεινὴ ἀμὰξα ὤφειλε νὰ μεταφέρῃ τὸν βασιλέα μετὰ τοῦ θαλαμηπόλου καὶ τῆς ἀναγκαίας ἀποσκευῆς. Ὅτε ὁ Laporte ἐπέβη τῆς ἀμάξης, παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῆς ἐπίστρωσις ἦτο ἐντελῶς τετριμμένη καὶ κατεσχισμένη εἰς ῥάκη κρεμάμενα πανταχόθεν, ἡ δὲ ἀμάξα ἐν γένει ἦτο τόσο σαθρὰ καὶ ἐτοιμάρροπος, ὥστε ἦτο λίαν ἀμφίβολον ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστῇ μέχρι τέλους τὴν πορείαν. Ὁ Laporte ἐπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ περιέγραψεν αὐτῷ τὴν κατάστασιν τοῦ ὀχήματος λέγων, ὅτι οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐδείκνυσον αὐτὸν μὲ τὸν δάκτυλον, ἂν μετεχειρίζετο τὴν ἀθλίαν ταύτην ἀμάξαν. Ὁ Λουδοβίκος ἰδὼν ἰδίους ὀφθαλμοῖς τὴν ἀμάξαν ἠρυθρίασεν ἐξ ὀργῆς καὶ αἰσχύνῃς. Τὸ ἐσπέρας παρεπονέθη εἰς τὴν μητέρα του, ἣτις τότε μὲν εἰς ἐπρόντισεν ὅπως ὁ βασιλεὺς λάβῃ νέαν ἀμάξαν.

Περὶ τῆς χρηματικῆς ἀμηχανίας τοῦ νεαροῦ βασιλέως διηγᾶται ὁ Laporte καὶ πολλὰ ἄλλα λίαν ἀξιοπερίεργα ἀνέκδοτα. Κατὰ τὴν πολιτορκίαν τοῦ Etampes, καθ' ἣν ὁ Λουδοβίκος XIV ἦτο παρὼν μετὰ τοῦ Μαζαρίνου, ἔλαβεν ὁ νεαρὸς βασιλεὺς παρὰ τῆς μητρὸς του ὀλίγα λουδοβίκια, ὅπως τὰ δωρήσῃ εἰς τοὺς τραυματίας. Ὁ βασιλεὺς εἶχε δανεισθῆ παρὰ τινος ἐκ τῶν ὑπηρετῶν του ὀλίγα τάληρα, ὅπως ἀγοράσῃ χειρόκτια, ὅτε δὲ ὁ ὑπηρετὴς ἔμαθεν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔλαβε χρήματα παρὰ τῆς μητρὸς του, παρεκάλεσε τὸν Laporte, νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὴν ἀπότισιν τοῦ χρέους. Ὁ βασιλεὺς εἰδὼν παρὰ τῷ Μαζαρίνω ἔνθα ἔμεινε μέχρι τῆς ὥρας τοῦ ὕπνου, ἀφοῦ δὲ κατεκλιθῆ, ἦλθεν ὁ Laporte καὶ τῷ ὑπέμνησε τὸ χρέος. Μὲ δίσθυμον ὄφρος καὶ τεθλιμμένον πρόσωπον ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι δὲν ἔχει χρήματα. Ὁ Laporte τὸν ἠρώτησεν, ἂν ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τὰ ἐπαίξε παρὰ τῷ Μαζαρίνω. Ὁ βασιλεὺς ἠρνεῖτο, εἰδὼν εἰς τὰς περαιτέρω ἐρωτήσεις τοῦ Laporte ὁριστούς καὶ ἀσαφεῖς ἀπαντήσεις καὶ τέλος ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῷ ἀφῆρεσε τὰ χρήματα, λέγων ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν ἔχει ἀνάγκην χρημάτων. Καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἤσχονετο ἐν

ΑΡΑΒΕΣ ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ.
Ἐκὼν κατὰ τὴν ἑπιτομήν τοῦ L. Carl Müller.

τῆ κλίνη του, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ὑπὲρ τὴν του χρέματι.

Μόλις ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσι δύο ἐτῶν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαζαρίνου, ἠσθάνθη ἑαυτὸν ὁ Λουδοβίκος XIV ἐντελῶς ἐλευθερὸν καὶ ἀπέδειξεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι τότε μόνον δύναται τις ν' ἀναδειχθῆ μεγαλοφυΐα ἐν τῇ σπατάλῃ ἐκατομμυρίων, ὅταν πρότερον διέλθῃ τὴν νεότητά του ἐν Ὀλιβερᾷ πενίᾳ.

Εἰς ἐκ τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες ἐγνώρισαν τὰς πικροτάτας βιωτικὰς μερίμνας καὶ μεταξύ τούτων τὴν θλιβερωτάτην ἀχρηματίαν, ἦτο καὶ ὁ μέγας Φρειδερίκος τῆς Πρωσίας. Ἐίπε εὐνόητον, ὅτι ὁ κρύφιος ἔρωσ τοῦ νεαροῦ Φρειδερίκου πρὸς τὴν μουσικὴν, τὴν φιλολογίαν, τὰ βιβλία καὶ τὰ ἔργα τῆς τέχνης καὶ ἡ ὑπέροχος γλισχρότης τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ πρώτου, ἠνάγκαζον τὸν τότε διάδοχον τῆς Πρωσίας νὰ συνάπῃ χρέη, τὰ ὅποια ἐνεβάλλον τὸν ἀσπληρὸν Φρειδερίκον Γουλιέλμον εἰς τὴν μεγίστην ἀδημονίαν καὶ ἀγανάκτησιν. Καὶ ἐπλήρωσε μὲν τὰ χρέη τοῦ διαδόχου, ἐξέδωκεν ὅμως συγχρόνως διάταγμα, καθ' ὃ πᾶς ὅστις ἤθελε δανείσῃ χρήματα εἰς πρίγκηπα ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου ἐπιμωρεῖτο διὰ τῆς δημεύσεως τῆς περιουσίας του καὶ ἰσοβίων δεσμῶν. Ὅτε ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ἔλαβε τὴν ὀλεθρίαν ἀπόφασιν, νὰ φύγῃ εἰς Ἀγγλίαν, μία ἐκ τῶν πρωτίστων αἰτιῶν τῆς φυγῆς του ταύτης ἦτο καὶ ἡ διηνεκῆς ἀχρηματία, ἐν ἣ ἐκρατεῖτο. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρὸς τὸν βασιλέα διχονοίας καὶ ῥήξεως, ἀκόμη δὲ καὶ βραδύτερον, ἀφοῦ εἶχεν ἤδη ἐπέλθῃ πλήρης συνδιάλλαξις μεταξύ τοῦ Φρειδερίκου καὶ τοῦ πατρὸς του, ὁ διάδοχος ἐξῆ σφόδρα περιορισμένος ἕνεκα τῆς ἐκτάκτου γλισχρότητος τοῦ Γουλιέλμου, ἔτι δὲ καὶ μετὰ τὸν βεβιασμένον γάμον τοῦ Φρειδερίκου ἐβασίλευεν ἐν ταῖς πριγκιπικαῖς αὐλαῖς ἐν Rheinsberg καὶ Neu-Ruppin διηνεκῆς ἀναρχοῦρα καὶ στενοχωρία. Ἐπ' ὀνόματι ἐμπιστευτικῶν ὑπηρετιῶν ἐλαμβάνοντο χρήματα παρ' ἀσυνειδήτων τοκογλόφων ἐπὶ ἀνηκούστοις τόκοις, ὁσάκις δὲ οἱ ὑπηρετῆται δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσωσι, διότι παλλάκις ἐγκατελείποντο ὑπὸ τοῦ διαδόχου Φρειδερίκου, τότε ἐλάμβον χώραν σκηνῆν ἐν τοῖς μεγάροις τοῦ πρίγκηπος, καθ' ἃς οἱ ἐξωργισμένοι τοκογλόφοι λοιδοροῦντες καὶ ἀπειλοῦντες ἀπῆτουν τὰ χρήματά των, ὡς ἂν εἰ εὑρίσκοντο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κοινοτέρου χρεωκόπου. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς διαδοχῆς του εὔρον ἐπὶ τέλος ὁ Φρειδερίκος ἔμπορον τινὰ ἐκ Βερολίνου ὀνόματι Splittgerber, ὅστις ἀψηφῶν τὸν κίνδυνον τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς παρεῖχε τῷ διαδόχῳ δάνεια. Ὁ Splittgerber, πᾶς ὡν ὄφρανος, εἶχε χρηματίσῃ ὡς ὑπὲρ τῆς παρά τινι ἐμπόρῳ διὰ δὲ τῆς ἐπιμελείας καὶ δραστηριότητός του κατώρθωσε νὰ γείνη ἰδιοκτῆτης ἰδίου ἐμπορικοῦ καταστήματος. Μετεχειρίζετο μετὰ μεγάλης θυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως ὅλην του τὴν πίστωσιν, ὅπως πορίξῃ χρήματα τῷ διαδόχῳ, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἔκαμνε λαμπροτάτην κερδοσκοπίαν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος. Ὅτε ὁ Φρειδερίκος Β' ἀνήλθεν εἰς τὸν θρόνον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν Splittgerber ὄχι μόνον τὰ ὀφειλόμενα χρήματα μετὰ δαφιλῶν τόκων ἀλλὰ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰς γαίας καὶ σημαντικώτατα χρηματικά ποσὰ πρὸς ἴδρυσιν ἐργοστασίων, καὶ ἐν συντόμῳ διετράνωσε δι' ἔργων τὴν βαθεῖαν του εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν μυστικὸν βοηθὸν καὶ ἐπίκουρον τῆς προτέρας αὐτοῦ πριγκιπικῆς ἀχρηματίας, ὁ δὲ Splittgerber ἐγένετο πλουσιώτατος καὶ τὸ ὄνομά του φέρει ἔτι καὶ νῦν μία ὁδὸς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ συνοικίᾳ τοῦ Βερολίνου.

Ὁ Φρειδερίκος ἴτω φύσει εὐεργετικὸς καὶ φιλάνθρωπος

καὶ πάντοτε πρόθυμος νὰ βοηθήσῃ τοὺς πάσχοντας, ἀλλ' ἡ ἰδία του ἔνδεια, καθ' ὃν χρόνον ἦτο διάδοχος τοῦ θρόνου, ἦτο τοσαύτη ὥστε δὲν ἠδύνατο οἷτε κἂν εἰς γηραιὸν τινὰ ὑπὲρ τῆν, ἐξαιτούμενον τὴν βοήθειάν του, νὰ παράσῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην χρηματικὴν ἐπικουρίαν ἐξ ἰδίων, ἀλλ' ἠναγκάσθη πρὸς τοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ ξένην βοήθειαν. Τῇ 11 νοεμβρίου 1735 ἔγραψεν ἐκ Neu-Ruppin πρὸς τὸν ὀροκόμητα Κάρολον τοῦ Βρανδεμβούργου γαλλικὴν ἐπιστολήν, δι' ἧς συνίστα τὸν γηραλέον καὶ ἐνδεῆ ὑπὲρ τῆν του εἰς τὰ γενναῖα καὶ φιλάνθρωπικὰ αἰσθήματα τοῦ ὀροκόμητος.

Ἀλλὰ τὸ σκληρὸν σχολεῖον τῆς ἀχρηματίας καὶ τῆς ἐξηναγκασμένης οἰκονομίας διήγειρεν ἐν τῷ Φρειδερίκῳ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Λουδοβίκον XIV, τὴν οἰκονομολογικὴν ἐκείνην μεγαλοφυΐαν, ἣν διετράνωσε κατὰ τοὺς φοβεροὺς ἐκείνους πολέμους, οἱ ὅποιοι διὰ τοῦτο καὶ μόνον διεξήχθησαν μετ' ἐπιτυχίας, διότι οἱ χρηματικοὶ τοῦ Φρειδερίκου πόροι ἐφαινότο ἀνεξάντλητοι. Μεθ' ὅλον τὸν ἑπταετῆ πόλεμον, ὅστις ἤγαγε τὴν Πρωσίαν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ βαρᾶθρου καὶ τῆς καταστροφῆς, Φρειδερίκος ὁ μέγας κατέλιπεν ἀνθηροτάτην καὶ ἀκμαιοτάτην χώραν, κραταιότατον στρατόν, πλήρεις ἀποθήκας καὶ 70 ἑκατομμύρια ταλῆρων μετρητὰ χρήματα. Ἐν τῇ ἰδιωτικῇ του ὅμως περιουσίᾳ, ἣν κατέλιπε, μόλις καὶ μετὰ βίας εὑρέθη ἐν ὀλοκλήρῳ ὑποκάμισον, δυνάμενον νὰ περιαλύφῃ τὸ νεκρὸν τοῦ Φρειδερίκου σῶμα, ἡ δὲ λοιπὴ του λινοστολῆ ἦτο ἄξια ἐπαίτου μᾶλλον ἢ βασιλέως.

Ἐνῶ οἱ τρεῖς οὗτοι μονάρχαι, Ἐρρίκος ὁ τέταρτος, Λουδοβίκος ὁ δέκατος τέταρτος καὶ Φρειδερίκος ὁ μέγας, ἐγνώρισαν καὶ ἐδοκίμασαν τὰ δεινὰ τῆς πενίας μόνον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ σταδίου των, ἕτερος μονάρχης, ὁ δυστυχὴς βασιλεὺς Γουσταῦος Δ' Ἀδόλφος τῆς Σουηδίας, ἐπέπρωτο νὰ ὑποστῇ κατὰ τὸ γῆρας καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς του τὰς πικρίας πραγματικῆς ἐνδείας καὶ ἀληθινῆς πενίας.

Ὡς ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἧς ἔτυχε, συνειδησένος εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν, καὶ ῥέπων πρὸς τὸ ἀλλόκοτον καὶ τὸ ἀδιάκριτον, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ σουηδικοῦ θρόνου ἐν ἡλικίᾳ δέκα ὀκτῶ ἐτῶν, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του ὁ θεὸς αὐτοῦ δοῦξ Κάρολος τοῦ Södermanland, ὁ βραδύτερον διαδεχθεὶς αὐτὸν Κάρολος δέκατος τρίτος, διώκησεν ἐπὶ τετραετίαν τὸ κράτος. Ὁ νεαρὸς βασιλεὺς εἶχε νὰ παλαίσῃ ὄχι μόνον πρὸς τὰς σκευωρίας τῶν κομμάτων ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς πολιτικὰς σχέσεις. Ἡ Ἀγγλία, Ρωσία καὶ Γερμανία ἀπῆτουν παρ' αὐτοῦ οὐδετερότητα ἢ συμμαχίαν, καὶ ἂν ἐτίθετο πρὸς τὸ μέρος οἰουδήποτε γειτονικοῦ κράτους, περιήρχετο εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὰ ἄλλα κράτη, ἐκτὸς δὲ τούτου ἐδείκνυε μεγίστην ἰκανότητα εἰς τὸ νὰ ἐκζητῇ τοὺς χειροτέρους συμμάχους καὶ νὰ παροργίξῃ τοὺς ὑπάρχουσιν. Ἐν ἔτει 1809 ἐξεργάσθη κατ' αὐτοῦ συνωμοσίαν, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος ὀλοκλήρως ἢ παρ' αὐτοῦ τοσοῦτον ζημιωθεῖσα χώρα. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπανέστη ὁ κατὰ τῆς Νορβηγίας διευθυνόμενος στρατὸς τῇ 7 Μαρτίου καὶ ἐπορεύθη κατὰ τῆς Στοκχόλμης, ὅπως κυριεύσῃ τὴν πρωτεύουσιν. Ὁ Γουσταῦος Δ' Ἀδόλφος ἔσπευσεν ἐκ τῆς ἐπαύλειός του Hage εἰς τὴν πρωτεύουσιν καὶ ἀπῆτησε παρὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης δύο ἑκατομμύρια ταλῆρων πρὸς πολεμικοὺς ἐξοπλισμούς, ὅτε δὲ ἡ τράπεζα ἀπεποιήθη νὰ παράσῃ τὰ χρήματα ταῦτα, ὁ βασιλεὺς ἤπειλυσεν ὅτι θὰ μεταχειρισθῇ βίαια μέσα, πιστεύων ὅτι ἔχει εἰσέτι ὑπερ ἑαυτοῦ ἐξησφαλισμένα τὰ ἐν τῇ πόλει στρατεύματα. Ἀλλ' οἱ συνωμοτῆται εἶδον ὅτι ἦτο ἀνάγκη ἀμέσου ἐνεργείας καὶ ὅτι πᾶσα ἀναβολὴ θλ ἐβλαπτεν ἔτι μᾶλλον

τὴν χώραν. Τῇ 13 Μαρτίου εἰσῆλθον οἱ στρατηγοὶ Κλίγγσπορρ καὶ Ἀδλερκρεῦτε παρὰ τῷ βασιλεῖ καὶ ἀπῆτησαν παρ' αὐτοῦ ἀλλαγὴν πολιτικῆς. Ὅτε δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπηύθυνε πρὸς αὐτοὺς προσβλητικὰς ἀπαντήσεις, προσέλαβον οἱ στρατηγοὶ τὸν αὐλάρχην Σιλβερσπαρρε καὶ τινὰς ὑπασιπιστάς καὶ ἐκήρυξαν τὸν βασιλέα ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους αἰχμάλωτον. Ὁ βασιλεὺς ἐξήγαγε τὸ ξίφος, ἀλλὰ συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων ἀντιπάλων του καὶ μετεφέρθη αἰχμάλωτος εἰς Gripsholm. Τῇ 19 μαΐου ἡ βουλή τοῦ κράτους ἐκήρυξεν αὐτὸν ὡς ἐκθρονισθέντα καὶ ὁ Γουσταῦος κατέλιπε τὴν χώραν.

Τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ σύνταξιν ἀπέκρουσεν ὑπερηφάνως, καίτοι εἶχε πολὺ μικρὰν ἰδιωτικὴν περιουσίαν, ἐπορεύθη δὲ εἰς τὴν ἑξορίαν, ἐν ἣ ἐξῆ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὸ τὸ ὄνομα „κόμης τοῦ φόν Gottorp“ εἶτα δὲ ὡς συνταγματάρχης Gustavson. Ἡ οἰκογένειά του ἔλαβε βραδύτερον χρηματικὸν τιποσὸν συμβιβασμοῦ, ἐνῶ ὁ Γουσταῦος ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐβουδίζετο εἰς δεινοτέραν πενίαν μέχρις οὗ τέλος κατώρθωσε μόλις νὰ συντηρῆται ἐπιπόνως διὰ συγγραφῶν καὶ ἰδιωτικῶν παραδόσεων ὡς γλωσσοδιδάσκαλος. Ἀπέθανε δὲ ἐν βαθυτάτῃ πενίᾳ ἐν St. Gallen τῆς Ἑλβετίας τῇ 7 φεβρουαρίου 1837.

Η ΤΙΓΡΙΣ.

Ἐνῶ ἐν τῇ Ἀφρικῇ ὁ „βασιλεὺς τῆς ἐρήμου“, ὁ λέων, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑποχωρεῖ τῷ ὀσημέρῳ εὐρύτερον ἐξαπλουμένῳ πολιτισμῷ καὶ ἀποσύρεται εἰς ἐνδοτέρας καὶ ἐρημότερας χώρας, ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀσίᾳ τὸ μέγιστον τῶν αὐτῶν ἀρπακτικῶν θηρίων, ἡ τίγρις, εὑρίσκει, ὡς φαίνεται, ἐν τῷ αὐξανόμενῳ πολιτισμῷ τῆς χώρας νέας τινὰς ὀφελείας καὶ εὐνοικωτέρους ἔρους ὑπάρξεως.

Καὶ εἶπε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ γιγαντιαία αὕτη γαλῆ, ἡ τίγρις, ἐν ταῖς Βρεταννικαῖς Ἰνδίας, ἐνθα ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις πληροῖει δι' ἐκάστην φονευομένην τίγριν ἀμοιβὴν 10 ρουπίων (25 φράγκων περίπου), ἔχει ἤδη σχεδὸν ἀφανισθῆ. Εἰς ἄλλα ὅμως μέρη τῆς Ἀσίας, π. χ. ἐν Σιάμ, Βίρμα, Ἰάβα καὶ Σουμάτρα τὰ θηρία ταῦτα εἶναι πολυπληθέστατα. Εἰς τινὰ μάλιστα ἀσιατικὰ κράτη ἡ θήρα τῶν τίγρων ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς, διότι θεωρεῖται ὡς προνόμιον τῶν δεσποτῶν, ἐν Σουμάτρα δὲ καὶ Ἰάβα προφυλάσσεται ἡ τίγρις ἀπὸ παντὸς διωγμοῦ, ἐνιαχοῦ δὲ μάλιστα ἀπολαύει καὶ θείας λατρείας ἕνεκα τῆς δεισιδαιμονίας τῶν κατοίκων, οἵτινες πιστεύουσιν ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων μετὰ θάνατον εἰσέρχονται εἰς τὰ σώματα τῶν τίγρων. Εἰς τινὰ μέρη ἐπικρατεῖ τὸ ἔθιμον, νὰ ἐμπηγνύωσιν ὕψηλὴν τινὰ κάρμακὰ μὲ πολυχρῶμον παννίον εἰς τὸ μέρος ἐνθα τύχῃ νὰ φονευθῇ ἄνθρωπος ὑπὸ τίγρος, ἂν δὲ συμβῇ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ δευτέρος θάνατος ἀνθρώπου ὑπὸ τίγρος, τότε ὁ ἀποθανὼν θεωρεῖται ὡς ὄμνητος καὶ ὁ θάνατός του ὡς δικαία τιμωρία. Ἐνεκα τῆς δεισιδαιμονίας ταύτης ἀφ' ἐνός, καὶ τῆς δασύδους φύσεως τοῦ τόπου ἀφ' ἑτέρου ἦτις παρέχει εἰς τὰ θηρία ταῦτα ἀσφαλεστάτας κρύπτας καὶ εἰς αὐτὰ ἔτι τὰ μᾶλλον καταφνημένα μέρη, αἱ τίγρεις ἐπληθύνθησαν καὶ κατέστησαν τὸ φόβητρον ὀλοκλήρων χωρῶν, φοβερώτεροι καὶ αὐτοῦ τοῦ λέοντος, ὅστις πολὺ σπανιότερον ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ἄν ἔλειπεν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ ποίμνιά του καὶ τὰ λοιπὰ κατοικίδια ζῶα, ἡ τίγρις δυσκόλως θὰ ἠδύνατο νὰ ζῆσθ ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Τὸ αἰμοβόρον τοῦτο θηρίον καθ' ὅσον γηράσκει, ἀπόλλυσι τὴν δύναμιν καὶ εὐκνησίαν του καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ θηρεύσῃ τὰς ταχέας ἐλάφους καὶ τὰ λοιπὰ ὠκύποδα ζῶα, αὐτὰ ἀποτελοῦσι τὴν φυσικὴν τροφήν του, ἐξασθενούμενον δὲ ὀσημέραι περισσότερον θὰ ἀπέθνησκον ὑπὸ τῆς πείνης, ἂν αἱ πλησιόχωροι κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν κατοικιδίων ζῶων δὲν παρεῖχον αὐτῷ ἰκανὴν τροφήν, ὅπως συντηρῆται εἰσέτι ἐπὶ τινὰ ἔτη. Ὅταν ἐν τῷ δάσει δὲν εὑρίσκη πλέον τροφήν, περιπλανᾶται περὶ τὰς κώμας καὶ τὰ μικρὰ χωρία, ἐνθα ἐπιτίθεται κατὰ τῶν βοσκόντων μοσχάρων, προβάτων, αἰγῶν ἢ, ἐὰν ἡ κατα-

δίωξις τῶν ζῶων τούτων τῇ εἶνε πολὺ κοπιαστικὴ, ἐφορμᾷ κατὰ τινος γράμης ἢ μικροῦ παιδίου καὶ κατασπαράσσει τὴν εὐπόριστον ταύτην λείαν του.

Ὅταν ὅμως ἡ τίγρις γευθῇ ἀπαξ ἀνθρώπινου κρέατος, τότε πλέον γίνεται ὁ φοβερώτερος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου, διότι περιφρονεῖ πᾶσαν ἄλλην τροφήν καὶ καθίσταται ὀσημέραι τολμηροτέρα καὶ αἰμοβρούτερα. Ὅταν ἡ ἀνθρωπόβρος τίγρις ἐγκατασταθῇ πλησίον τόπου τινὸς ὑπὸ ἀνθρώπων κατοικουμένου, ὁ τόπος οὗτος εἶνε πλέον καταδικασμένος εἰς παντελῆ ἐρήμωσιν καὶ καταστροφήν. Ὁ γεωργὸς δὲν δύναται πλέον νὰ καλλιεργήσῃ τοὺς ἀγρούς ἀνευ τοῦ ἐσχάτου κινδύνου, καὶ αἱ γυναῖκες δὲν τολμῶσι νὰ ἐξέλθωσι τῆς οἰκίας, ὅπως ἀντλήσωσιν ὕδωρ. Ἐργάται ἐπιστρέφοντες οἰκάδε περὶ δυσμᾶς ἡλίου ἐκ τῆς ἐργασίας των, προσβάλλονται καὶ φονεύονται ὑπὸ τῆς πεινώσης τίγρος, ἦτις οὐδένα φόβον γινώσκει ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς λείας τῆς, ἀλλὰ πολλάκις εἰσορμα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀνημμένα πυρὰ ἔπως ἀρπάσῃ τινὰ τῶν περισταμένων ἀνθρώπων. Τότε ἐκάστη χωρική οἰκογένεια ἔχει νὰ θρηνήσῃ τὸν σκληρὸν θάνατον τινὸς ἐκ τῶν προσφιλῶν αὐτῆς μελῶν καὶ καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἀντηχοῦσιν ἐκ τῶν πέριξ χωρίων ἀντιεὐθύμων γελῶτων καὶ χαρμωσύνων ἀσμάτων θρήνοι καὶ ὄδυμοι γυναικῶν καὶ σπαραξικάρδια μοιρολόγια.

Οἱ Ἰθαγενεῖς εὑρίσκονται ἀπέναντι τοσοῦτον φοβεροῦ ἐχθροῦ ἐν ἀπελπιστικῇ ἀμηχανίᾳ καὶ οὐδὲν ἄλλο μέσον σωτηρίας γινώσκουσιν εἰ μὴ νὰ προσφεύγωσι πρὸς τοὺς πολυαριθμοὺς αὐτῶν θεοῦς, προσφέροντες αὐτοῖς ὄρυζαν καὶ ἐξαιτούμενοι παρ' αὐτῶν τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς δεινῆς μάστιγος. Ἄλλως τε ἀναθέτουσιν ὅλην αὐτῶν τὴν ἐλπίδα εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, τῶν ὁποίων μεγάλως ἐκτιμῶσι τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀνδρείαν.

Οἱ Εὐρωπαῖοι ἀναβαίνουσιν ἐπὶ ἐλεφάντων, ἐξησκημένων ἐπιτήδεσ διὰ τὴν θήραν ταύτην τῶν τίγρων καὶ φερόντων ἐπὶ τῆς βάρους προσηρμοσμένον μέγα καλαμπόπλεπτον κἀνιστρον διὰ τοὺς κυνηγούς, καὶ ἐπιχειροῦσιν, εἴτε καθ' ἐκάστους εἴτε ἀπὸ κοινοῦ ἐν μεγάλας ἐταιρείαις, κυνηγετικὰς ἐκδρομὰς πρὸς ἀνίχνυσιν τῆς τίγρος ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ἰθαγενῶν ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Bheel. Ὅσάκις δὲν δύναται νὰ ἐλάσῃ τοὺς ἐλέφαντας εἰς τοὺς δρυμοὺς ἢ εἰς τοὺς πυκνοὺς καὶ τελαματώδεις καλαμώνας, ἐνθα κρύπτεται ἡ τίγρις, τότε μεταχειρίζονται τύπανα, κέρατα, σάλπιγγας καὶ ἄλλα θορυβώδη ὄργανα, ἐνίοτε δὲ καὶ πυροσφενδόνας (βακέτας), ὅπως ἀναταράξωσι τὴν κρυπτομένην τίγριν καὶ φέρωσιν αὐτὴν ἐντὸς βολῆς, τοῦτ' ἔστιν εἰς πυροβολήσιμον ἀπόστασιν εἰς τὰς πλείστας δὲ περιπτώσεις κατορθοῦσι νὰ

φονεύσει τὸν ἀπαξ ἀνασοβθέντα ἐχθρόν. Ἐξ ἐκ τῶν θηρευτῶν τούτων τῆς τίγρεως, ὁ Campbell, διηγείται τὸ ἐξῆς παράδειγμα περὶ τῆς πανουργίας τοῦ φοβεροῦ τούτου θηρίου.

Ὁ Campbell μετὰ τοῦ ὀδηγοῦ του (σχικάρι) ἔχον ἰχνηλατήση ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἀνθρωποβόρον τινα τίγριν, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους κατάρθωσαν νὰ ἀνακαλύψωσι τὴν κρύπτην αὐτῆς ὀπισθεν λόχμης τινός. Ὁ ἐλέφας εἰσεδυσεν εἰς τὸν κρυπτῶνα, ἀλλ' ἡ τίγρις δὲν εὐρίσκειτο πλέον ἐν αὐτῷ· ὁ ἰθαγενὴς ὀδηγός, ὅστις ἐπορεύετο πλησίον τοῦ ἐλέφαντος, παρηκολούθησε τὰ ἰχνη τῆς τίγρεως, ἀτίνα διχγρόφοντα τῆσον ἐπανήγον εἰς τὴν λόχμην καὶ τὴν κρύπτην τοῦ θηρίου, ἥτις καὶ πάλιν εὐρέθη κενή. Ὁ ὀδηγός ἐν παντελεῖ ἀπορία εὐρισκόμενος ἠτοιμάζετο καὶ πάλιν νὰ παρακολουθήσῃ τὰ ἰχνη τῆς τίγρεως, ὅτε αἰφνης εἰς ἐκ τῶν κυνηγῶν στρέψας πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ βλέμμα εἶδε τὸ θηρίον εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ ἐλέφαντος ἀπέστασιν μόλις διακρινόμενον ἀπὸ τῆς ὑπερύθρου χλόης καὶ παρακολουθοῦν τὰ βήματα τοῦ ὀδηγοῦ ἀφόρητα. Τὸ πανούργον θηρίον περιέμενε προφανῶς νὰ ἴδῃ τὸν ἰθαγενῆ μόλις ἀπομακρυνόμενον ἀπὸ τῆς προφυλακτικῆς σκέπης τοῦ ἐλέφαντος καὶ τῶν κυνηγῶν ἕως ἐπιτεθῆ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν κατασπαράξῃ, ἡ δὲ πανουργία αὐτῆ θὰ ἐπετύγγανεν ἐξ ὀπαντος, ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο κατὰ τύχην. Ἐπειδὴ ἡ τίγρις εἶχε προσηλωμένα τὰ βλέμματα μόνον ἐπὶ τοῦ ὀδηγοῦ, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέφαντος κυνηγός ἠδυνήθη εὐκόλως νὰ πυροβολήσῃ κατ' αὐτῆς ἐπιτυχῶς καὶ νὰ τὴν θανατώσῃ.

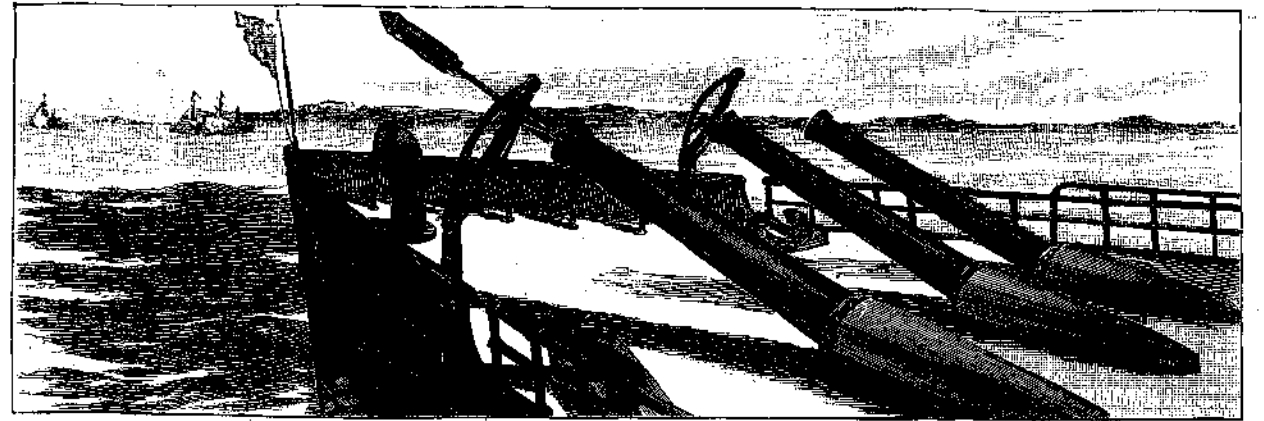
Πολλάκις συμβαίνουν κατὰ τὴν θῆραν τῆς τίγρεως λίαν κωμικοτραγικαὶ σκηναί. Ὁ Campbell διηγείται μετὰξὺ ἄλλων καὶ τὸ ἐξῆς: Οἱ κυνηγοὶ ἔχον πληγῶσιν τίγριν τινα ἥτις, καίπερ ἔχουσα τὸν ἕνα ὀπίσθιον πόδα συντετριμμένον ὑπὸ τῆς βολῆς, κατάρθωσε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τοὺς τεσματώδεις καλαμῶνας καὶ νὰ κρυφθῇ. Οἱ ἐλέφαντες εἰσεχώρησαν εἰς τὴν κρύπτην τοῦ θηρίου ὅπως τὸ ἀνασοβῆσιν, ἀλλὰ τὸ πανούργον ζῶον περιέμενε ἀθρόβως μέχρις οὗ ὀλόκληρος ἡ ἑταιρεία τῶν κυνηγῶν ἀπεμακρύνθη ὀλίγον· αἰφνης δὲ ἐφώρμησε κατὰ τοῦ τελευταίου ὀδηγοῦ, μικροῦ τινος, μελαγχροῦ καὶ βλαισόποδος ἀνθρωπίσκου, ὅστις ὅμως ἔλαβε καιρὸν νὰ ἀναρριχηθῆ ἐπὶ τινος δένδρου πρὶν ἢ προσβληθῆ ὑπὸ τῆς τίγρεως. Ὁ ὀδηγός ἄμα ὡς εἶδεν ἑαυτὸν ἐν ἀσφαλείᾳ, ἤρχισε νὰ ἐξεμῆ ὠκεανὸν ὕβρεων καὶ λοιδοριῶν κατὰ τοῦ ἀδυνατοῦ ἐχθροῦ του. Ἡ τίγρις, ἥτις συνήθως ἀναρριχᾶται μετὰ μεγίστης εὐκολίας, δὲν ἠδυνήθη ἕνεκα τοῦ τετρασμένου ποδός της νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ μὲ σπινθηροβολοῦντα βλέμματα καὶ λυσσαλέας κραυγὰς ἐκπέμπουσα ἔμεινε ὑπὸ τὸ δένδρον κατασκοποῦσα τὴν βορὰν της. Ὁ μικρὸς ὀδηγός ἐπὶ τοῦ δένδρου, ὅστις ὠμοιάζε μᾶλλον πρὸς σκιμπαζὴν ἢ πρὸς ἀνθρωπὸν, ἠρεθίζετο καὶ ἐξωργίζετο ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς ἀπειλητικῆς στάσεως τοῦ θηρίου καὶ μετέπηδα ὡς πίδακος ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον, σείων προκλητικῶς τοὺς κλώνας, ἐκσφενδονίζων φρικωδεστάτας βλασφημίας καὶ λοιδορίας κατὰ τῆς οἰκογενείας τῆς τίγρεως καὶ ἰδίᾳ ἐξυβρίζων ἐπὶ τὸ χυδαιότερον τὴν μητέρα, τὰς ἀδελφάς, τὰς θείας, τὰς ἀνεψιάς τοῦ ζώου, ὀνομαζῶν ἀπατεῶνας, κλέπτας, κακούργους πάντας τοὺς ἄρρενας αὐτοῦ συγγενεῖς, καὶ μιμούμενος πρὸς κλυασμὸν τὴν φωνὴν τῆς τίγρεως. Ἐπὶ τέλους ἀφοῦ ἐκορυφώθη ἡ ὀργὴ καὶ ἡ ἀγανάκτησις του ἔκλινε ἐφ' ὅσον ἔτο δυνατόν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐπέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θηρίου.

Συνήθως ὅμως ὑπερισχέει τὸ τραγικὸν στοιχεῖον κατὰ τὴν θῆραν τῶν τίγρεων, διότι τὰ θηρία ταῦτα, εἰ καὶ κατ' ἀρχὰς τρέπονται εἰς φυγὴν μόλις ἀκούσῃσι θορυβωδῶς προσπελάζοντας ὀμίλους ἀνθρώπων, ἐν τούτοις ὅμως ἄμα ὡς πληγῶσιν ἐπιτίθενται λυσσῶδως κατὰ τῶν διωκτῶν των, καὶ τότε ἀλλοίμονον εἰς τὸν κυνηγὸν ἢ ὀδηγόν, τὸν περιπίπτοντα εἰς τοὺς ὄνυχάς του.

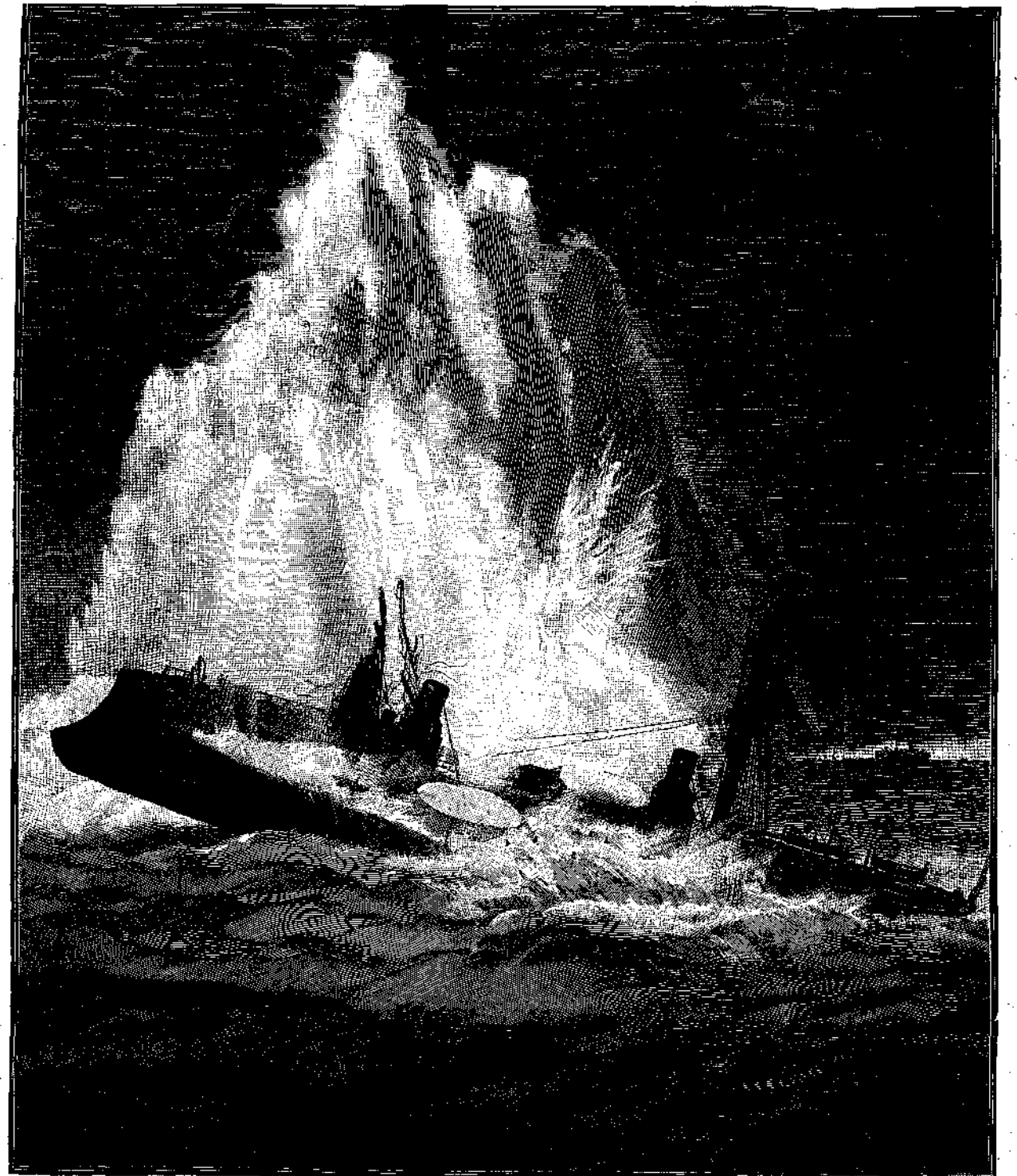
Ἐἰς τινὰ μέρη τούναντιον ὑφίσταται παραδόξως πως εἰδός τι φιλίας μετὰξὺ ἀνθρώπου καὶ τίγρεως. Ὅταν δηλαδὴ οἱ ἰθαγενεῖς δὲν ἔχωσι ποιμνία, διάκεινται φιλικῶς πρὸς τὴν τίγριν, ἐφ' ὅσον χρόνον αὐτὴ δὲν εἶναι ἀνθρωποβόρος. Πολλάκις δὲ δι' ἀπειλῶν ἀποτρέπουσι τοὺς Εὐρωπαίους ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ τῶν τίγρεων, λέγοντες ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα δὲν βλάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας τοὺς ὠφελοῦσι, διότι φονεύουσι τσοσάτας ἐλάφους, ὥστε πάντα τὰ γειτνιάζοντα χωρὶα προμηθεύονται τὴν τροφήν των ἐκ τοῦ ὑπολειπομένου κρέατος. Ἡ τίγρις δηλαδὴ ἔχει τὴν συνήθειαν, ὡς ἂν φονεύει μέγα τι ἀγριμαῖον ζῶον, νὰ μὴ τὸ τρώγῃ διὰ μιᾶς, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀφήνῃ εἰς τὴν θέσιν του, ἀφοῦ χορτασθῆ, καὶ νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν κρύπτην της ὅπως χωρεύσῃ. Μόλις δὲ τὴν ἐπομένην νύκτα ἐπανέρχεται καὶ τρώγει ἐκ τοῦ ὑπολειφθέντος μέρους, ἀλλ' οἱ ἰθαγενεῖς ὀδηγούμενοι ὑπὸ τῶν κοράκων σπεύδουσι πρὸς τὸ μέρος ἐνθα εὐρίσκειται τὸ θνησιμαῖον καὶ οὕτω πορίζονται τὴν τροφήν των, ἂν δὲν προληφθῶσιν ὑπὸ ἀλωπέκων καὶ ἀγρίων κυνῶν, οἵτινες πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἀκολουθοῦσι πάντοτε τὰ ἰχνη τῆς τίγρεως.

Ὡς παράδειγμα τῶν φιλικῶν τοῦ ἀνθρώπου διαθέσεων πρὸς τὴν τίγριν διηγείται ὁ Campbell ὅτι εἶδε ποτε ἰθαγενῆ τινα τύποντα ἀνηλεῶς τὸν δεκαπενταετῆ υἱὸν του ὅστις εἶχε φονεύσῃ μιᾶν νεαρὰν τίγριν. Ἐρωτηθεὶς ὁ ἀνὴρ διατί ἐτιμῶραι τὸν υἱὸν του διὰ τοσοῦτον ἀξιώπαινον πρᾶξιν ἀπήνησεν: „Οἱ ἀνθρωποὶ εἰς ἄλλα μέρη εἰμποροῦν νὰ καταδιώκουν τὰς τίγρεις, ἡμεῖς ὅμως τὰς ἀγαπῶμεν. Οὔτε ἐβλάψα ποτε αὐτὰ τὰ ζῶα οὔτε μὲ ἐβλάψαν ἀλλὰ ἐξ ἐναντίας μὲ ὠφέλησαν“ ἀμέσως δὲ ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ τύπη τὸν υἱὸν του.

Ὅταν ἡ τίγρις συλληφθῆ ζωντανὴ καὶ ἐγκλεισθῆ ἐντός κλωβοῦ, χάνει συνήθως τὴν ἀγρίαν αὐτῆς τόλμην. Ἡ τίγρις ἐν ἐλευθερίᾳ οὔσα εἶνε τὸ μόνον θηρίον, τὸ ὅποιον τολμᾷ νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ πρᾶου μὲν ἀλλὰ βωμολοχίας βουβάλου, τὸν ὅποιον πολλάκις καὶ νικά· ὅταν ὅμως τὰ δύο ταῦτα ζῶα παλαίσωσι πρὸς ἀλληλα ἐν κεκλεισμένῳ χώρῳ, ἡ τίγρις σχεδὸν πάντοτε ἀποχωρεῖ ἡττημένη. Ἐἰς τινὰ τοιοῦτον ἀγῶνα εἰς βουβάλος ἐνίκησε μάλιστα δύο τίγρεις ἀλληλοδιαδόχως. Μόνον ὁ περίφημος ὡς μαχητῆς καὶ ὠραιότατος τίγρις τοῦ βασιλέως τοῦ Ουαί, ὁ ὀνομαζόμενος Ἰούγγλας, ὅστις τὸ 1869 μετεφέρθη εἰς Ἀγγλίαν καὶ πολλάκις ἠγωνίσθη κατὰ βουβάλων, οὐδέποτε ἐνίκηθη. Ὅσακις εἰς τὴν τίγριν ταύτην ἀντιπαρετίθετο βουβάλος τις, ἐξέλεγε τὴν κατάλληλον στιγμὴν καὶ ἀνορθουμένη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων αὐτῆς ποδῶν, κατέφερεν ἰσχυρότατον κτύπημα μὲ τοὺς προσθίους πόδας κατὰ τοῦ βουβάλου καὶ συνέτριβεν αὐτῷ τὸν αἰχένα. Οἱ μυῶνες τῶν προσθίων ποδῶν τῶν τίγρεων εἶνε τοσοῦτον ἀνεπτυγμένοι καὶ ἔχουσι τοσαύτην δύναμιν, ὥστε δι' ἐνὸς μόνου κτυπήματος δύνανται νὰ συντρίψωσι τὸν τράχηλον καὶ τοῦ ἰσχυροτέρου ζώου. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ φαντασθῆ, ὡς γιγαντιαίας δυνάμεις εἶχεν ὁ ἡμέτερος ἀθλητῆς Παναγῆς Κουταλιανός, ὅτε, ἀγωνισθεὶς πρὸς τίγριν, συνέτριψεν αὐτὴν τὴν σιαγῶνα.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΡΩΜΑ ΤΟΥ „ΒΕΖΟΥΒΙΟΥ“ ΜΕ ΤΑ ΔΥΝΑΜΙΤΙΑΟΓΕΜΗ ΘΥΑΒΟΛΑ.

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΟΝ ΠΛΟΙΟΝ „ΒΕΖΟΥΒΙΟΣ“.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα υπό Ι. Ι. ΚΡΑΣΣΕΒΕΚΥ.

(συνέχεια.)

— „Ολόκληρος ο βίος δὲν ἐξαρκεῖ ἴσως πρὸς δημιουργίαν ἐκείνου, τὸ ὅποιον σκέπτομαι... ἐν ἀριστοτέχνῳ“ ἀπεκρίθη ὁ Ἀδριανὸς μετ' ἀφελείας. Σοὶ τὸ λέγω μετὰ τινος κωνικῆς ἀναιδείας· διότι μὲ ἐννοεῖς καὶ δὲν φοβοῦμαι μήπως μὲ εἰρωνευθῆς. Ἡ δὲ δημιουργήσω ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον φέρω ἐντός μου, ἢ θὰ πέσω θῦμα τοῦ δαίμονος, ὅστις μὲ κατέχει.“

— „Μὲ συγχωρεῖς“ ἀνεφώνησεν ὁ κόμης μετὰ ζωηρότητος, ὡς νὰ εἶχεν ἀπειρον ἐνδιαφέρον πρὸς τὸ πρᾶγμα, „ποῖον θὰ θέσῃς κριτὴν τοῦ ποιήματός σου;“

— „Τὸν ἐαυτὸν μου!“ εἶπεν ὁ Ἀδριανὸς μετὰ μεγάλης σοβαρότητος, „οὐδένα ἄλλον πρὸ τοῦ ἐαυτοῦ μου. Ὁ ἀληθὴς ποιητὴς πρέπει νὰ ἐγκλείῃ ἐν ἑαυτῷ ὅλοκληρον τὸν κόσμον, σύμπασαν τὴν ποικιλίαν τῶν ὄντων καὶ δημιουργημάτων, ὅλοκληρον τὸν ἄνθρωπον μὲ ὅλας αὐτοῦ τὰς παντοειδεῖς παραλλαγὰς. Ὁ ποιητὴς πρέπει συγχρόνως νὰ εἶναι κριτικός, ψυχρὸς, ἐνθουσιώδης, ἐν τῇ ἐμπνεύσει καὶ τῷ ἐνθουσιασμῷ ἐκστατικός δημιουργός, ἐν ταῖς στιγμαῖς τῆς σκέψεως ἀδυσώπητος κριτής, πρέπει διὰ πάντας καὶ ποικιλοτρόπως νὰ αἰσθάνεται· καὶ ἐν συντόμῳ πρέπει εἰς τὰ βάρη τῆς ψυχῆς του νὰ ἐγκρίπτῃ τὸ σύμπαν.“

Ὁ Μαρριανός, πληγῆς ὑπὸ τοῦ ἀφορισμοῦ τούτου ὡς ὑπὸ πελέκειος, ἐταπεινώθη.

„Ἐχεις δίκαιον“ εἶπεν, „οὐχ ἤττον ὅμως πρέπει νὰ ἀκροᾷται τις καὶ τῆς φωνῆς τοῦ δημοσίου, τοῦλάχιστον ὅπως γνωρίσῃ τὴν στιγμαίαν ἐντύπωσιν.“

— „Στιγμαίαι;“ ὑπέλαβεν ὁ Ἀδριανός. „Ὁ μέγας ποιητὴς εἶναι ὁ κήρυξ οὐχὶ τῆς ἡμερησίας γνώμης, ἀλλὰ τῶν αἰώνων, εἶνε ἢ ἀθάνατος φωνὴ τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ὠραίου. Τί εἶνε δι' αὐτὸν ἡ στιγμή, ἔστω καὶ ἡ κρισιμωτάτη τοῦ βίου του.“

Ταῦτα λέγων ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ προσλαβὼν φαιδροτέραν ὄψιν ἐπλησίασε πρὸς τὸν καθήμενον φίλον.

— „Ἐίχες δίκαιον“ εἶπε μὲ μεταβεβλημένη φωνήν, „δὲν εἶναι τώρα ὁ κατάλληλος καιρὸς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοιοῦτων πραγμάτων. Ἀλλὰ πῶς ἔχεις; Πόθεν ἔρχεσαι; Ποῦ πηγαίνεις; Τί κάμνεις; εἶσαι μόνος; ἢ μὲ ποῖον; Διὰ πόσον χρόνον; Θέλω νὰ τὰ μάθω ὅλα διὰ μίαν.“

„Καὶ ἐγὼ εἰς πολλὰς ἐκ τῶν ἐρωτήσεων σου δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ δώσω οὐδεμίαν ἀπάντησιν“, ἀπήντησεν ὁ Μαρριανός δισταχῶν. „Διῆγον μέχρι τοῦδε ἀκατάστατον, ἀλλόκοτον καὶ ἀχαλίνωτον βίον. Ἐπειδὴ οὐδὲν ποίημα ἐν τῇ κεφαλῇ μου φέρω, ἐθῆρουν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον οἱ ἄνθρωποι παιδαριωδῶς ὀνομάζουσιν εὐτυχίαν. Ἡ θῆρα αὕτη ἐτελείωσε φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἢ μᾶλλον περιεπλάκη (διότι δὲν τὴν θεωρῶ ἀκόμη ὡς τελειωμένην) μὲ ἀπογοητεύσεις, ἀποθαρρύνσεις, στενοχωρίαν, ἀλλ' ὄχι τοῦλάχιστον μὲ ἀπελπισμόν...“

Ταξειδεύω, διότι μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ μένω κλεισμένος ἔς τὸ σπίτι. Εἰς Ἰταλίαν διαμῆνο ἀρκετὰ πολὺν καιρὸν· ἐπὶ πόσον ὅμως θὰ μείνω εἰσέτι, ἀγνοῶ· ἴσως ἐπὶ ἔτη, ἴσως ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας. Εἶμαι συνειδητός νὰ μὴ δεσμεύωμαι ἀπὸ κανένα πρᾶγμα, οὔτε κἀν ἀπὸ τὰ ἴδια μου σχέδια. Ἐσκόπευον νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Αὐστρίαν, τώρα ὅμως σὲ εὕρισκω ἐδῶ καὶ δὲν εἰςέωρκα πλέον τίποτε, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θέλω νὰ μείνω μαζὶ σου, ἕως ὅτου μὲ ἀποδιώξεις.“

Ὁ Ἀδριανὸς τὸν ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἡ φιλία ἔγεινε primo impetu μεγάλη καὶ ἐγκάρδιος.

„Εἶσαι δι' ἐμὲ“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός, „ἀγκυρα σωτηρίας· ἐκ τοῦ καμάτου καὶ τῆς ἐρημίας ἤρχισα νὰ βυθίζωμαι· εἶχα μαζὶ μου τὴν μητέρα, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ μὲ ἐγκαταλείψῃ. Τώρα ἔμεινα μόνος, ἀνευ περιεπλάξεως, ὡς περιπλανημῆδος, ἀδύνατο παιδί. Ἀλλὰ ποῦ κατοικεῖς; Ἡθελὲς μόνον νὰ κάμῃς καμμίαν ἐκδρομὴν ἕως ἐδῶ ἢ;...“

— „Κατέλυσα προσωρινῶς εἰς τὸ Tramontana, τρία βήματα μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, ἐκεῖ ὅπου γευματίζεις. Ἐρχομαι ἐκ Νεαπόλεως μὲ τὴν ἀλλόκοτον ἰδέαν νὰ μεταβῶ εἰς τὴν νῆσον Capri.“

Ἐπὶ τῇ μνείᾳ τῆς νήσου τοῦ Τιβερίου ὁ Ἀδριανὸς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

„Ἡ ἰδέα δὲν εἶνε καθόλου ἀλλόκοτος“, ἀπήντησεν. „Ἡ νῆσος Capri εἶνε κολοσσιαῖος σωρὸς χρώματος ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ἄνθρωποι ὁμοιάζουσιν μὲ φαντάσματα ἐλληνικῶν ἀγαλμάτων. Ἐπὶ τῆς νήσου Capri λαμβάνει χώραν ἐν ἐκ τῶν ἐπεισοδίων τοῦ ποιήματός μου.“

— „Αἱ προδίδεσαι“, εἶπεν ὁ κόμης γελῶν, „τὸ ποίημα λοιπὸν πραγματεύεται τὰ ἀρχαῖα κατορθώματα τῆς Ρώμης!“

— „Ἀπατάσαι“, ἀπήντησεν ὁ ποιητὴς ὡσαύτως γελῶν. „Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ποιήματός μου εἶνε ἡ ἀνθρωπότης ὀλόκληρος· ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ Γάγγου προχωρεῖ μεταβάλλον χρώματα μέχρι τοῦ Οὐιστούλα, ὡς ὑπερμεγέθης ἕξις μὲ ἱριώδεις φοιτίδας ἐλικοειδῶς κινούμενον διὰ τῆς Νινεβῆ, τῆς Ἱερουσαλήμ, τοῦ Νείλου, τοῦ Τιβέρεως καὶ τοῦ Ροδανῶ...“

Ἐτεῖνε μετὰ σφοδρότητος τὸν βραχίονα καὶ ἐξηκολούθησε:

„Τὸ ποίημά μου περιλαμβάνει ὀλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ἄδει τὰς πράξεις καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν.“

„Ἀπαιτοῦνται γιγαντιαῖαι δυνάμεις καὶ διὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ τις μόνον τοιοῦτον ἔργον!“ ἐπιθύρησεν ὁ Μαρριανός.

„Γιγαντιαῖον θάρρος, βεβαίως“ ἀπήντησεν ὁ ποιητὴς, „γιγαντιαῖαι σπουδαὶ καὶ φαντασία ἀνυψωμένη εἰς τὴν ὑψίστην δυνάμιν.“

Ὁ πορισμὸς τῆς δυνάμεως, ἣτις ἀπαιτεῖται, ὅπως κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ὁ ποιητὴς συγχωνεύηται καὶ συντήρηται μετὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ ποιήματος καὶ συναφομοιωταί μετ' αὐτοῦ, εἶνε ἡ φοβερωτέρα ἐργασία τοῦ πνεύματος. Τὸ πᾶν ἀφανίζεται, τὰ πάντα μηδενίζονται ἐνώπιον τοῦ ἀγῶνος, ὃν ἀναγκάζεται ν' ἀγωνισθῇ πρὸς τὴν ἴδιαν φύσιν, ἀναγκάζων αὐτὴν εἰς αὐταπάρνησιν, ἀνευ ἀπαρνήσεως τοῦ βίου, εἰς ἀποκλεισμόν τῶν ἰδίων σκέψεων, εἰς περιβολὴν αἰετοτε νέων ἐνδυμάτων, στενοτέρων, σφιγκτοτέρων, συνδλιβόντων τοὺς βραχίονας μὲ σιδηρᾶς λαβίδας. Φαντάσθητι πρὸς στιγμὴν, τὸν ἐγκέφαλον ἐνὸς γίγαντος ἐγκεκλεισμένον καὶ συμπεπιεσμένον ἐν τῇ κεφαλῇ ἐνὸς ἐντόμου! ὅπως τὸ ἐντομον τοῦτο βομβῇ προσηκόντως, πρέπει ὁ ποιητὴς νὰ ἐναρμόσῃ ἐν αὐτῷ τὸν ἴδιον ἐγκέφαλον, τὸν ἴδιον τὸν βίον!...“

Ἐνῶ ὁμίλει, ἐσπινθηροβόλουν οἱ ὀφθαλμοὶ του καὶ ἡ βαθεῖα πεποθησις, μεθ' ἧς ἀνέπτυσσε τὴν θεωρίαν του, ἐπενήργει καὶ ἐπὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ τοῦ κόμητος. Ἡ εἰρω-

νικὴ διάθεσις, ἣν ὁ κόμης Μαρριανὸς ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, διελύθη ὡς πάγος εἰς τοὺς φλογερούς λόγους τοῦ Ἀδριανῶ. Ἡκροᾶτο ἐκπεπληγμένος.

— „Ἄν δὲν εἶνε τρελλός!“ ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν.

Ὁ Ἀδριανὸς ἔγεινε ζωηρότερος.

„Φαντάζεσαι ἕνα ἄνθρωπον“, ἤρχισε μετὰ πυρετωδέστερου ζήλου, „ἄνθρωπον, ὅστις μόλις μίαν μηδαμινὴν στιγμὴν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν ἐαυτὸν του; Πρέπει νὰ φέρῃ ἐπὶ τοῦ ζωντανοῦ σώματός του τὸ νεκρὸν δέρμα τῶν μεγαλύτερων κακοῦργων τοῦ κόσμου, πρέπει νὰ εἰσπνῆ τὴν δηλητηριώδη ἀτμοσφαῖραν τῆς χαμερπείας, τῆς παραφροσύνης, τῆς ἀνοησίας καὶ συγχρόνως νὰ εἶναι ἀγνώτατος ἀγγελος, ἀδῶν βρέφος ἐν τῷ λίκνῳ, πρέπει νὰ συσσωματωταί μὲ τὸ ζῶον καὶ μὲ τὴν θεότητα, μὲ τὸ μάρμαρον καὶ μὲ τὸν βόρβορον... Ἄλλως δὲν εἶνε ποιητής! Συχνάκις ἤκουσα παράπονα κατὰ τῆς τύχης τῶν δυστυχῶν ἐκείνων θαυμαστικῶν, οἵτινες ἐκτελοῦσι βίφοκινδυνότατα κινήματα καὶ ἐκδέτουν τὸ σῶμά των εἰς τὰς φοβερωτέρας καὶ ἀφυσικωτέρας διαστροφάς. Καὶ τί νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ ποιητοῦ, τοῦ ὁποῦ το πνεῦμα καὶ ἡ καρδιά ὑποβάλλεται ἐκουσίως εἰς ἐκατοντάκις ἀλγεινότερας στρεβλώσεις.“

Ὁ Μαρριανὸς ἐσιώπη ὡσεὶ τρομασμένος. Ὁ Ἀδριανός, ἀφοῦ ἐξεφράσθη μετ' ἐνδομύχου ἄλλους, ἐστράφη πρὸς τὸ παράθυρον. Περὶ τοῦ θέματος τούτου δὲν ἤδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ πλέον ἢ συνδιάλεξις, ἣτις τοσοῦτον μᾶλλον ἐξήτλησεν ἀμφοτέρους, καθ' ὅσον εὔρεν αὐτοὺς ἀπαρκετούς.

„Αὐτὸ τὸ ποίημα δύναται νὰ σοὶ ἐπιφέρει τὸν θάνατον“, εἶπεν ὁ Μαρριανός μετὰ τινα σκέψιν. „Εἶνε μάλιστα πρὸς ὄφελος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ποιήματός σου, νὰ φεισθῆς τῶν δυνάμεών σου, νὰ δώσης ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν εἰς τὸ πνεῦμά σου, καὶ νὰ λησμονῆς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὅτι εἶσαι ἐνθους ποιητής. Πρέπει, — ἐξηκολούθησε μειδιῶν καὶ ἐγειρόμενος — „πρέπει ἐνίοτε νὰ γίνεταί τις μικρὸν παιδίον καὶ νὰ μὴ εἶνε πάντοτε ὑπερμέτρως σοβαρὸς καὶ φρόνιμος. Πρέπει νὰ διασκεδάξῃς τὰς σκέψεις σου, νὰ κίμῃς ἐκδρομὰς. Ἄν θέλῃς, εἶμαι πρόθυμος νὰ σοὶ παράσχω τοῦλάχιστον εἰς αὐτὸ τὴν βοήθειάν μου, διότι εἰς ὅλα τὰ ἄλλα εἶμαι παντελῶς ἀχρηστος.“

Ὁ Ἀδριανὸς ἐφάνη πρὸς στιγμὴν δισταχῶν.

„Δὲν εἰςέωρκα“, ἀπεκρίθη, „ἐὰν εἶνε δυνατόν, ἂν καὶ ὁ περίπατος εἶνε ὑγιεινὸς καὶ μὲ ἀναζωογονεῖ.“

„Διατὶ δὲν εἶνε δυνατόν; Ἄς δοκιμάσωμεν.“

Ὁ ποιητὴς ἀνύψωσε σπασμωδικῶς τοὺς ὤμους.

„Θὰ ἴδωμεν“, ἀπεκρίθη σιγαλῇ τῇ φωνῇ, „ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη μὲ καταστρέφει πνευματικῶς, μὲ ὑπεδούλωσεν ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν δυνάμιν τῆς ἔξεως καὶ συνηθείας. Ὅπως ὁ μέθυσο, ἐν γνώσει ὅτι καταστρέφεται ὑπὸ τῶν πνευματικῶν ποτῶν, οὕτω καὶ ἐγὼ ἐλκύομαι πρὸς τὸ δηλητηριώδες τοῦτο, ὅπερ μεταβαίνει εἰς τὸ αἷμά μου, εἰς τὸ σῶμά μου, εἰς ὅλους τοὺς ἰστούς τῆς ὑπάρξεώς μου. Γνωρίζεις, ὅτι δέσμοι, ζήσαντες ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῇ μεμολυσμένη ἀτμοσφαίρᾳ τοῦ δεσμοτηρίου, ἀπέθανον ἅμα ἐξελθόντες εἰς τὸ ὑπαίθριον.“

Ἡ σιγήρα Κόστα ἤκουσε τὴν μετὰ ζωηρότητος καὶ μεγαλοφώνως γινόμενῃ συνδιάλεξιν καὶ εὐσυνειδήτως ἐκπληρούσα τὰ καθήκοντα τῆς ἀνατεθείσης αὐτῇ ὑπηρεσίας, ἔρριψε δις ἢ τρίς ἀνήσυχον βλέμμα εἰς τὸ δωμάτιον. Ἀλλ' ὁ Ἀδριανὸς προσμειδιῶν ἀπέπεμφεν αὐτὴν διὰ τινος χειρονομίας.

„Λοιπὸν, ποῦ θὰ προγευματίσωμεν; Εἰς τοῦ Τραμοντάνα“, ἠρώτησεν ὁ κόμης.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐδίσταξε ν' ἀποκριθῇ, καὶ ἐφαίνετο οἶονεὶ ἀμφιβάλλον ἂν ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσῃ εἰλικρινῶς τὸ αἴτιον τῶν δισταγμῶν του; — ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ ἀλλ' αἰφνης ἐσιώπησεν· ἐπὶ τέλους ὅμως, λαβὼν ταχέως ἀπόφασιν εἶπε μετὰ σπουδῆς:

„Μόλις ἐπανεῖδομεν ἀλλήλους μετὰ τὸσαῦτα ἔτη, ἐλάβομεν ἀμέσως, ἀγαπητὲ κόμης, τοσαύτην οικειότητα, ὥστε οὐδὲν μυστικὸν δύναμαι νὰ ἔχω πλέον ἀπέναντί σου. Ὅτὰ μὲ ἐννοεῖς... Δὲν πηγαίνω εἰς τοῦ Τραμοντάνα...“

Ὁ κόμης περιέμενε τὴν ἐξήγησιν καὶ ἠγχαρίστησε διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, σφίγγας ἐν σιωπῇ τὴν χεῖρα τοῦ Ἀδριανῶ.

„Ἐθυσίασα χάριν τοῦ ποιήματος τούτου“, εἶπεν ὁ Ἀδριανός βραδέως, „τὰ πάντα, ἀκόμη καὶ τὰ τιμαλφέστερα τοῦ βίου μου ὄνειρα. Ἡ καρδιά μου εἶχε καὶ ἔχει ἀνάγκη τῆς καρδίας, ἀλλ' ἀπεσπάσθη καὶ ἀποσπάται ἐκ τῶν στέρνων μου. Ὡς ὁ τραυματίας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τὰ καθμαγμένα ἐντόσθια, οὕτως αὐτὴν ὀπίσω εἰς τὸ στήθος μου. Ἡγάπων καὶ ἀντηγαπώμην· διέρρηξα τὸν δεσμόν τῆς καρδίας, ὅστις ἤδύνατο νὰ μὲ καταστήσῃ εὐτυχῇ, διὰ νὰ μὴ καύσω τοῦ νὰ ἦμαι ποιητής. Ἡ ἐρωτικὴ ἀγάπη καὶ ἡ ποίησις ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλας· δὲν δύναται τις νὰ λατρεύῃ ἀμφοτέραις ταῖς θεαῖς, εἰ καὶ ὁμοιάζουσιν ἀλλήλαις ὡς ἀδελφαὶ καὶ πολλαῖς ὑπὸ τῶν πολλῶν συγγέονται καὶ ταυτοποιοῦνται. Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὰ παλαιὰ δεῖνά καὶ τὰ παρελθόντα, πρὸς τὰ ὅποια κατέστην σὺν τῷ χρόνῳ ἀνάληγτος... Ἦδη καὶ ἄλλην ἡ νεότης ἀπαιτεῖ καὶ ὑπενθυμίζει τὰ δίκαιά της... Εἰς τοῦ Τραμοντάνα συννητήθην μετὰ τινος Ἀγγλίδος... μίς Ρόζα... Αἰσθάνομαι ὅτι ἡδυνάμην νὰ τὴν ἐρωτηθῶ· διότι, δὲν ἤξεύρω, οὐρανία τις ἢ καταχθονία δύναμις μὲ προσελκύει πρὸς αὐτήν. Πρέπει νὰ τὴν ἀποφύγω, διὰ νὰ μὴ γείνω ἐπιπόρκος εἰς τὸν ἐαυτὸν μου. Καθ' ἣν στιγμὴν τὰ χεῖρά μου θὰ συνήντων τὰ ἰδικά της, θὰ ἦμην πάραυτα νεκρὸς ὡς ποιητής...“

Ὁ Μαρριανὸς ἠκροᾶσθη μέχρι τέλους καὶ ἀνεκάγχασε.

„Αἱ“ ἀνεφώνησεν, „αὐτὴ δὲ εἶνε ἡ σφαλερωτέρα θεωρία τοῦ κόσμου. Εὕρισκεσαι ἐν τῇ ἀπάτῃ. Ὁ ἔρω; ὁ ἔρω; εἶνε ἡ κασταλία πηγὴ τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τοῦ ποιητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ...“

„Μάλιστα! ἀλλὰ μόνον ὁ δυστυχὴς ἔρω, ὁ ἀνευ ἐλπίδος, ὁ αἰθέριος, ὁ πλατωνικὸς ἔρω!“ διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ἀδριανός.

„Καὶ ἄλλο νέον! Μήπως ἡ Ἀγγίλις εἶναι τόσον ἐπικίνδυνος, ὥστε νὰ θέλῃ νὰ σὲ καταβιβᾷ ἐκ τῶν πλατωνικῶν σφαιρῶν;“ εἶπεν ὁ Μαρριανός γελῶν.

— „Δὲν μὲ ἐννοεῖς“, ὑπέλαβεν ὁ Ἀδριανὸς συνοφρουόμενος „... Ἡ Μίς Ρόζα εἶναι ἀγνώτατος ἀγγελος, δι' ἐμὲ ὅμως ἔχει σατανικὸν θέλγητρον. Αἰσθάνομαι ὅτι θὰ περιπίπτω εἰς μανίαν, εἰς τὸ σφοδρότατον πάθος, ἂν παρεδιδώμην εἰς τὸ αἰσθημα, ὅπερ μὲ ἐλκύει πρὸς αὐτήν.“

Ὁ ποιητὴς ἐκίνησε τὴν χεῖρα καὶ ὡς ἂν εἰ βούλετο νὰ διαφύγῃ τὸν ἐπαπειλοῦντα αὐτὸν κίνδυνον, ἔδραμε ταχέως πρὸς τὸ παράθυρον.

Ὁ Μαρριανὸς ἴστατο ἀκίνητος καὶ παρετήρει αὐτὸν μετὰ τινος ἐκπλήξεως.

— „Θὰ σοὶ ὁμολογήσω εἰλικρινῶς“, εἶπε μετὰ τινος στιγμῆς, „ὅτι δὲν θὰ ἐθυσίαζον τὴν ζωὴν μου οὐδὲ διὰ τὸ ὠραιότατον καὶ θαυμασιώτατον ποίημα τοῦ κόσμου. Ἐάν, διὰ νὰ μεταβληθῶ εἰς ἀθάνατον αἰδῶν, ἐπρόκειτο ν' ἀπαρνηθῶ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὸν ἔρωτα, τὴν γυναῖκα, τὴν

μόνην ἔλπιδα εὐδαίμονος στιγμῆς ἐπὶ τῆς γῆς, ἀν καὶ μόνον τὴν μανίαν καὶ τὴν ἐκ τοῦ πάθους παραφροσύνην ὤφειλον ν' ἀπαρηθῶ, θὰ ἐποδοπάτου τὸν ἀκτινοβόλον στέφανον καὶ θὰ προὔτιμων νὰ ζῶ ὡς ὁ ἀπλοῦστατος τῶν ἀνθρώπων, ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ τοῦ ἔρωτος.

— „Μειδιάμα οἰκτιρισμῷ ἐπλανήθη περὶ τὰ χεῖλη τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀκούσαντος τοὺς λόγους τούτους τοῦ κόμητος.

„Φίλτατέ μοι“, εἶπε ψυχρῶς, „μοὶ φαίνεται ὅτι πάντα, ὅσα φλυαροῦμεν περὶ τῆς ἐλευθέρως ἡμῶν βουλήσεως καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἡμετέρου προορισμοῦ, εἶναι ἀποκημάτα τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τῆς φιλαυτίας. Οὐδεὶς ποιεῖ ἑαυτὸν τοιοῦτον, ὅσος εἶνε,

ἀλλὰ πάντες ὑποκείμεθα εἰς ἀναπόδραστόν τινα νόμον, καὶ φέρομεν μεθ' ἑαυτῶν τὰς ἡμετέρας τύχας, ἅμα γεννώμενοι . . . Σὺ εἶσαι τοιοῦτος, ὅσος εἶνε, κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ ἦσαι, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐγώ. Καὶ ἀν ἤθελον νὰ ἦμαι ἄλλος, δὲν θὰ ἠδυνάμην . . .“

Ὁ κόμης παρετήρησε τὸν ποιητὴν ὡς ἄνθρωπον, τὸν ὅποιον δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην νὰ σπουδάσῃ περαιτέρω.

„Θὰ σοὶ προτείνω ἄλλο τι“, ἀπήντησε μετὰ τινα στιγμῆν. „Ἄν ἡ ἐπικίνδυνος αὐτῆ Μίς Ρόζα δέν σοὶ ἐπιτρέπη νὰ πηγαίνης εἰς τοῦ Τραμοντάνα, ὅπου τοῦλάχιστον ἡ μαγειρικὴ εἶναι ὄχι

πέρα πολὺ Ἰταλικὴ καὶ κάπως ἀνθρωπινή, ἢ δὲ ἀπὸ τῆς τεργάττας θεᾶ θαυμασιωτάτη καὶ ἀπαράμιλλος, τότε ἀς μισθώσωμεν δύο ὄνους καὶ ἀς ἐπιχειρήσωμεν μικράν τινα ἐκδρομὴν ὅπου δήποτε, εἰς τὴν τύχην, εἰς τοὺς δρυμοὺς καὶ τὰ ὄρη, ὅπου δήποτε θέλεις . . .“ Ἐγὼ προτείνω, εἰς τὸ Castellamare. Ἐπειδὴ δὲ οἱ δρόμοι ἐν ὥρᾳ νυκτὸς δὲν εἶναι πολὺ ἀσφαλῆς, δυνάμεθα, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ διανυκτερεύσωμεν ἐν μικρῷ τινι πανδοχείῳ ὑπὸ τὰς καστανάς.“

Ὁ Ἀδριανὸς, πρὶν ἢ ἀποκριθῆ, ἠνέφξε τὴν θύραν τοῦ ἐξώστου καὶ περιεσκόπησε τὰ περιχώρα. Ἦτο αἰθριωτάτη ἡμέρα· ἐλαφρὰ καὶ ὑπόλευκα νέφη ἴσταντο μετέωρα ἐν τῷ οὐρανῷ.

„Καλὰ λοιπόν, ἀς ὑπόγωμεν.“ ἀπεκρίθη, „Ἐπιτρέψόν μοι μόνον νὰ λάβω μαζὶ μου δύο φύλλα χάρτου. Τίς οἶδε! Ἐνίοτε γεννᾶται ἀνεπίστως, ἀπροσδοκῆτως, καθ' ὁδόν,

μεταξὺ τῶν φαιδρῶν διαλόγων μας, θαυροβρεκτὸς τις στίχος . . .“

„Σοὶ ἐπιτρέπω, ἀν θέλῃς, νὰ πάρῃς μαζὶ σου ὀλόκληρον δέμα χάρτιου, καὶ εἶμαι πρῶτος νὰ τὸ βαστῶ ἐγώ. Ἄπαιτω ὅμως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ τύχη μὲ θέσῃ παρὰ τὸ λίκνον νεογενήτου τινὸς ἐπεισοδίου, νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς νὰ προσατενίσω τὸ νεογνὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.“

Ὁ Ἀδριανὸς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

„Μὴ ἀπαιτῆς τοιοῦτόν τι παρ' ἐμοῦ, σὲ παρακαλῶ“ ἀπήντησε μελαγχολικῶς καὶ ταπεινῇ τῇ φωνῇ. Ἐρχονται ἐνίοτε στιγμαί, καθ' ἃς ὀκουσίως ἐξορᾷ τι ἐκ τοῦ στήθους, ἀλλὰ μετὰ ψυχραιμίας νὰ τὸ ἀπαγγεῖλω, νὰ τὸ ἀναγνώσω, ἀχ! δὲν δύναμαι!“

Ὁ κόμης δὲν ἐπέμεινε ἦτο εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν συναινετικός.

Ὁ Ἀδριανὸς ἐστράφη πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐκάλεσε τὴν Signora Costa, ὅπως φροντίσῃ δι' ὄνους, ὅτινες ἐν Σορρέντῳ εὐρίσκονται πολυάριθμοι κατὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας. Εὐτυχῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπέστρεφον εἰς τὸ Castellamare εὐθυμοὶ τινες ὄνηλάται, ὅτινες ἴσως εἶχον ὀδηγήσῃ οἰκογενεῖάν τινα εἰς τὸ Σορρέντον. Ἡ κυρία Κόστα ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ παρθερίου τὸν γνωστὸν αὐτῇ Τόνι μὲ τὸ ἡλιοκάες στήθος καὶ τὸν

ἓνα οφθαλὸν σκαρδαμύσσοντα, καὶ τὰ μακρόσωτα ζῆα ἐσταμάτησαν πρὸ τοῦ κεκλεισμένου πυλῶνος, τοῦ ὁποίου τὰ φύλλα ἀνεπετάσθησαν αἴφνης ὑπὸ τινος γυμνοπόδος μειρακίου. Ἦσαν πολυάριθμοι ὄνοι πρὸς ἐκλογὴν, ἐκτὸς δὲ τοῦ ὀδηγοῦ Τόνι ἦτο καὶ ἕτερός τις λαζαράνος φορῶν ἐρυθρὸν σκούφον ἐπὶ τῆς ἀκτενίστου κεφαλῆς καὶ κρατῶν ἰσχυρὸν τι ῥόπαλον πρὸς ὄτρυνσιν τῶν ὄνων . . .

3.

Ἐκ τῆς ἀκροδιγούς ταύτης καὶ ἀτμηλήτου σκιαγραφίας ἐγνώρισεν ἡδὴ ὁ ἀναγνώστης τὸν ἦρωα, ὅπως τοῦλάχιστον παρουσιάζετο μακρόθεν εἰς κοινούς καὶ συνήθεις θεατάς. Ἄλλ' ἡ εἰκὼν δὲν εἶναι τελεία καὶ μόνον ἀμυδρῶς καὶ ἀσθενῶς ἀναπαριστᾷ τὴν δυσπερίγραπτον καὶ δυσδιάγνωστον μορφήν. Ὁ Ἀδριανὸς ἦτο ἐξαιρετικόν τι ὄν. Ἡ

Ἡ ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΑΟΙΔΟΣ ZENAB.

Εἰκὼν ὑπὸ Ἀλφρέδου Schüler.

νεότης αὐτοῦ συνέπεσεν εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐν Πολωνίᾳ ἡ ποίησις ἐξῆνθησε μὲ τὴν δύναμιν ἐκείνην, μεθ' ἧς ἡ νεαρὰ κάλυξ διαρρηγνύει τὸ περιβόλλον αὐτὴν περικάλυμμα. Ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καθ' ἣν θὰ πάντα ἐπιδρῶσι μετὰ τῆς μεγίστης ἰσχύος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐμεθύσκειτο ἐκ τοῦ δροσεροῦ, ἀφρίζοντος, νεανικοῦ ἑαρινοῦ ἄσματος. Ἡ τύχη ἔδωκεν εἰς τὸ εὐαίσθητον παιδίον ὡς διδάσκαλον καὶ παιδαγωγὸν ἓνα ἐκ τῶν εὐαίσθητων ἐκείνων ἀνδρῶν, ὅτινες αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ λατρεύσῃ, νὰ μετεωρίζωνται, νὰ ἀγαπῶσι. Παρὰ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἐδιδάχθη ὁ παῖς τὸ ὄψος τῆς ποιήσεως, τὴν θεῖαν αὐτῆς γένεσιν, τὴν σημασίαν αὐτῆς. Ἰπὸ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτοῦ ἀνεφλέχθη ὁ Ἀδριανὸς ὑπὸ τοῦ θεοῦ πυρὸς τῆς ποιήσεως καὶ ἤρξατο ἐνωρὶς νὰ ζῆ ἐν αὐτῇ. Ἡ ἐν τῇ πρώτῃ τῆς ζωῆς ἀπορροφηθεῖσα μεθυστικὴ αὐτῆ ἀμβροσία ἔσχε θαυμασίον ἐπενέργειαν ἐπὶ τοῦ ὄλου ὄργανισμοῦ. Ὁ Ἀδριανὸς ἔπαυσε προῶρως νὰ ἦναι παιδίον. Ἦσθάνετο ἑαυτὸν ποιητὴν. Μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι εἶνε ἀνωθεν κεκλημένος, προωρισμένος ποιητής, ἤρχισε συγχρόνως καὶ ἡ τάσις τοῦ νὰ ἐπιδιώκῃ τὸν πάντων ἀνώτατον καὶ λαμπρῆτατον στέφανον. Ἡ τάσις αὕτη, προσελθοῦσα κυρίως ἐκ τοῦ χαρακτήρος του, ὑπεθάλπητο ἴσως καὶ ὑπὸ τῆς οἰκογενειακῆς

ἀνατροφῆς τοῦ παιδός, ὅστις ὡς μονογενὴς υἱὸς ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῆς μητρὸς δι' ἀπείρου στοργῆς καὶ ἀγάπης. Δὲν ἤρκατο εἰς τὸ νὰ ἦνε ποιητής, ἀλλ' ἤθελε νὰ ἦνε ὁ μέγιστος τῶν ποιητῶν. Ἡ ἐκ μέρους τῆς μητρὸς ἀγάπη καὶ ἀποθέωσις ἐνέπνευσεν εἰς τὸν παῖδα τὴν πρώτην ἐφ' ἑαυτὸν πεποιθῆσιν. Ὡς ἐξ ἐνστικτοῦ δὲ ἤρχισε κατόπιν νὰ αἰσθάνεται ὅτι, διὰ τὴν τύχην τοῦ μεγάλου σκοποῦ του, ὄφειλε νὰ ἀφιερῶσιν ὅλον ἑαυτὸν πρὸς τοῦτο. Τοιοῦτοτρόπως αἱ πρώται περιπτώσεις τῶν Μουσῶν ἔπλασαν αὐτὸν ὅλως ἀκάνονιστον καὶ ἀτακτον. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα θὰ κατέληγον ἴσως, μετὰ γελοῖαν τινα ἀποτυχίαν, εἰς τὸ μηδέν, ἀν ὁ ἐξαιρετικὸς ἐκεῖνος διδάσκαλος, ὁ συνετώτατος ἀλλὰ εὐρέθιστος καὶ πρὸς τὸν ἐνθουσιασμὸν ὑπερβαλλόντως ῥέπων ἐκεῖνος ἀνὴρ, δὲν ἐδίδασκεν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὸν μαθητὴν του, ὅτι ἡ ποιητικὴ μεγαλοφυΐα παρέχεται μὲν πράγματι παρὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ θεραπεύεται καὶ καλλιεργεῖται καὶ τρέφεται ὑπὸ τῆς ἐργασίας· καὶ ὅτι ἡ τροφὸς αὕτη δύναται μὲν ἐνίοτε νὰ πνίξῃ ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς τὸ περιθαλπόμενον νεότητι, ἀλλ' ἀνευ αὐτῆς τῆς τροφῆς οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ τὸ νεώτερον νὰ μετεωρίζεται, οὐδὲ κἂν νὰ περιπατῇ ἀπλῶς. (ἔπεται συνέχεια.)

1. James Chalmers. Ὁ ἀληθὴς ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου (ἐν σελ. 49), μετὰ σχετικοῦ ἀρθροῦ.

2. ΑΡΑΒΕΣ ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ. Εἰκὼν κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ L. Carl Müller (ἐν σελ. 53). Ὁ καλλιτέχνης παρέστησεν ἐνταῦθα λίαν ἐπιτυχῶς ἐν ἐκ τῶν κυριωτάτων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἀνατολικοῦ βίου. Πᾶσαι αἱ σεμνικαὶ φυλαί, αἱ κατοικοῦσαι παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς μεσογείου θαλάσσης, ἔχουσι κοινὴν τὴν τάσιν πρὸς τὸ ἀνετον καὶ τὸ ὀνειροπόλον τοῦ βίου καὶ ἐξαιρετικὴν ἀγάπην πρὸς τὰς παιδικὰς καὶ ἀφελεῖς διασκεδάσεις, ἀς παρέχουσι αὐτοῖς τὰ ἀθῶα παιγνίδια. Εἰς ὅλα τὰ ἀνατολικά παιγνίδια οὐδέποτε πρόκειται περὶ τοῦ κέρδους, ἀλλ' ὁ κύριος σκοπὸς τῶν παιζόντων εἶνε αὐτῇ ἡ ἐκ τοῦ παιγνιδίου προερχομένη διασκέδασις· διὰ τούτα τὰ παιγνίδια ταῦτα διατηροῦσιν ἐνταῦθα πάντοτε τὸν ἀφελῆ καὶ παιδικὸν χαρακτήρα των, καὶ μετὰ πλείονος περιεργείας καὶ ἐνδιαφέροντος ἢ παρὰ τὰς πράσιναις τραπέζας τῶν εὐρωπαϊκῶν καταγωγῶν σταματᾷ ἐνταῦθα ὁ ζήνος Εὐρωπαϊκὸς ὅπως παρατηρήσῃ τὰ ἐκφραστικώτατα πρόσωπα τῶν τε παικτῶν καὶ τῶν παρισταμένων θεατῶν.

3. ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΚΑΤΑΔΡΟΜΙΚΟΝ ΠΛΟΙΟΝ „BEZOYBIOΣ“ (ἐν σελ. 57). Νέον κατόρθωμα τῆς κατὰ θάλασσαν πολεμικῆς τέχνης εἶνε τὸ ἀμερικανικὸν καταδρομικὸν „Beζούβιος“. Ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα τὸ πλοῖον τοῦτο ἀπεδείχθη ἀπαράμιλλον· κατὰ τὸν πρώτον αὐτοῦ πρὸς δοκιμὴν γενόμενον πλοῦν ἐκ τοῦ ναυπηγίου Cramps ἐν Φιλανελφίᾳ κατὰ τὸ μήκος τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Delaware, ἡ ταχύτης αὐτοῦ ἦτο 39,871 χιλιόμετρα τὴν ὥραν, ἐνῶ ἐν τῷ συμβολαίῳ εἶχε προσυμφωνηθῆ ἡ ταχύτης εἰς 37,100 χιλιόμετρα τὴν ὥραν. Ὡσαύτως θαυμάσια προσδοκῶνται τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων μὲ τὰ δυναμιτιδογεμῆ τηλεβόλα τοῦ συστήματος Zalinski, ἀπερ φέρει τὸ πλοῖον. Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν παριστᾷ τὸν τρόπον καθ' ὃν εἶναι διατεταγμένα καὶ ἐστρεωμένα ἐπὶ τοῦ „Beζούβιου“ τὰ δυ-

ναμιτιδοβόλα, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν πιθανὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκσφενδονιζομένων βομβῶν κατὰ τινος ἐκ τῶν νέων θεωρημάτων.

4. Ἡ ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΑΟΙΔΟΣ ZENAB (ἐν σελ. 60). Ἡ καλλιτέλεσσα αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἀηδῶν, ἦν κατώρθωσε νὰ ζωγραφίσῃ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του ὁ ἐκ Μονάχου ζωγράφος Ἀλφρέδος Schüler, ὀνομάζεται κυρίως Senab Hanim, κατὰ γὰρ ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Κάϊρῳ προαστείου Bulak καὶ εἶνε θυγάτηρ ἐνὸς πρῆγματευτοῦ παντοφλοῦ. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας εἶχε φωνὴν ὠραιωτάτην καὶ προσεκαλεῖτο εἰς τοὺς γάμους καὶ τὰς λοιπὰς χαρμοσύνας ἐορτὰς καὶ πανηγύρεις ὅπως τέρψῃ τὰς ἀκοὰς τῶν προσκεκλημένων ζένων δια τοῦ θαλερκαρδίου της ἄσματος. Κατὰ τινα τοιαύτην ἐορτὴν ἡ σύζυγος τοῦ μεγάλου Ἀσανοῦν πασσᾶ, ἡ περικαλλὴς καὶ φιλόμουσος Faia Hanim, διαβαίνουσα ἐφ' ἀμάξης παρὰ τινι οἰκίᾳ, ἐν ἣ ἐωρτάζοντο γάμοι, ἤκουσεν ἄδουσαν τὴν νεαρὰν ἀοιδὸν καὶ τοσοῦτον κατεθέληθη ἐκ τοῦ ἄσματος αὐτῆς ὥστε προσεκάλεσεν ἀμέσως διὰ τοῦ εὐνοῦχου τῆς τὴν καλλιφῶνον νεανίδα εἰς τὸ Χαρέμιον, ἐπιλοδῶρησεν αὐτὴν μὲ δαψιλῆ καὶ πλουσιώτατα δῶρα καὶ ἀκολούθως ἐπέμφεν αὐτὴν πρὸς τὴν διάσημον καὶ εὐρωπαϊκῆς φήμης ἀπολαύουσαν ἀοιδὸν Ἄλμας, ὅπως τελειοποιήσῃ διὰ τῆς τέχνης τὸ φυσικὸν δῶρον τῆς καλλιφῶνον κόρης. Ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος ἡ εὐφυὴς μαθήτρια, κατὰ τὴν διόψωνον κρίσιν πάντων τῶν εἰδημόνων, ὑπερέβη πολὺ τὴν διδάσκαλον· ἵνα δὲ μὴν πλίσσιον τῆς αὐτῆς, συνεζύχθη εἰς γάμον μετὰ τοῦ Ἀμὴν Βέη, θυσιάσασα χάριν τῆς τιμῆς ταύτης τῶν νεανικῶν αὐτῆς ἔρωτα. Δημοσίᾳ οὐδέποτε ἀδει ἡ ἔξοχος αὕτη ἀοιδός, ἕνεκα τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς κοινωνικῆς θέσεως· ἀπολαύει ὅμως μεγάλων τιμῶν, κατοικεῖ μικρὸν τι καλῆτιον καὶ λαμβάνει πολυτιμώτατα δῶρα ἐξ ὅλων τῶν χαρμελιῶν, φέρει δὲ καὶ τὸν τίτλον τῶν εὐγενῶν ἀράβων γυναικῶν „Hanimi“. Ἡ φωνὴ αὐτῆς δὲν εἶνε μὲν πολὺ ἰσχυρὰ, ἀλλ' ἔχει θαυμασίαν γλυκύτητα καὶ ἱκανὴν τεχνικὴν ἀσκήσιν.

Μεταξύ των Έσκιμώων. Η κατοικία των Έσκιμώων έχει κατά μέσον όρον 15 ποδών διάμετρον και έσωτερικόν ύψος 5 ποδών. Είς το έσωτερικόν αυτής άγει μακρός διάδρομος, τόν όποιόν μόνον έρποντες δύνανται να διέλθωσι. Ο εισερχόμενος εις τούτην τινά καλύβην, εύρισκε τούς εν αυτή κατοίκους ένδεδυμένους ελαφρότατα ένδύματα, διότι ή θερμότης εν τή καλύβη άνέρχεται μέχρι των 25 βαθμών Ρεωμύρου. Η μόνη εργασία των άνδρών είνε ο πορισμός τροφής δια την οικογένειαν ή τροφή των συνίσταται κυρίως εις κρέας φώκης. Αί γυναίκες εργάζονται άκαταπαύστως και άκαμάτως με την βαφήν ένδυσμάτων και την σκευασίαν των φαγητών. ήτις βεβαίως ούδεμίαν δυσκολίαν παρέχει αυταίς, καθότι, ως είπομεν, τό φαγητόν κατά τό πρόγευμα, τό γεύμα, και τό δείπνον είναι πάντοτε τό αυτό, δηλ. κρέας φώκης. Η καλύβη φωτίζεται υπό ένός λύχνου, περί τόν όποιόν κάθηνται οι κάτοικοι δίπλαδόν, μασώντες τό λίπος του φωκείου κρέατος και αποπτόντες τόν παχύν χυμόν εις την φλόγα, όπως μή αβεσθή. Η θρυαλλίς του λύχνου κατασκευάζεται εκ τριών ίκπελάφου. Πύρ ανάπτουσι οι Έσκιμώοι διά τής προστριβής σιδήρου επί λίθων, τό δε ξηρό φύλλα τής γροιλανδικής ίτέας, του μόνου δενδρυλίου τής χώρας, χρησιμεύουσι ως ύπέκκαυμα (ίσκα). Η δεξιότης των γυναικών εν τώ βάπτειν είνε καταπληκτική, άν και ως βελόνη χρησιμεύουσι μόνον ύστάρια ίχθίων, και ως νήμα οι λεπτότατα έσχισμένοι τένοντες εκ των άπεξηραμένων πτερυγίων τής ούρας των φωκών. Τά δέρματα των φωκών μεταχειρίζονται οι Γροιλανδοί ως έπανώφωρα, ένώ τά έσωτερικά των φορέματα (υποκάμισα κτλ.) κατασκευάζουσι εκ πέλων χηνών και άλλων πτηνών. Άξιοπεριεργός είνε ο τρόπος τής μνηστείας παρά τούς Έσκιμώους. Όταν ο Έσκιμώος νεανίας νομίζει ότι κέκτηται ήδη αρμόσιον εν τώ κινήσει ήλάνθητα, όσπε να διατρέφη οικογένειαν, οκάπει λάκκον τινά εις τό έδαφος και στρωνύει αυτόν με δέρματα φώκης ακολουθώς βυθίζεται εις τόν λάκκον μέχρι του λαιμού, τούτ' όπερ σημαίνει ότι θέλει να νυμφευθή. Η είδησις διαδίδεται άμέσως και αι Έσκιμώοι νεάνιδες συνέρχονται πανταχόθεν και περιφέρονται έπιδεικτικώς περί τόν μνηστήρα, όστις άναπνέει άήνην εκ του λάκκου, άρπάζει την έλεκτεήν τής καρδίας του και σφύει αυτήν εις την καλύβην του, ένώ ή νεάνις προσποιείται ότι άνθίσταται. Άμα έλθούσα εις την καλύβην του μνηστήρος ή νεάνις θεωρείται ως νόμιμος σύζυγός του. Αί ύπανδροι γυναίκες φοροῦσι μέλαιναν ταινίαν περί την κεφαλήν, αι άνύπανδροι κωνήν, αι δε χήραι λευκήν.

Πρός άνάμνησιν. Ο πρόγνηψ Γόρσκυ εν Πετρούπολει ήτο μέγας χαρτοπαίκτης και έπαίξε πάντοτε σημαντικά ποσά. Έσπέραν τινά έχασεν εις τό παιγνίδιον έλην του την περιουσίαν (κεφάλαια, παλάτια, επαύλεις, κτήματα κτλ.) και μόνον τώ ύπελείπετο εισέτι ή άμαξά του, ήτις περιέμενε παρά τή θύρα τής λέσχης. Άφού επί τέλους έχασε και την άμαξάν του, διεκύβησε και τούς ίππους του οίτινες ύσώτως έχάθησαν. Ο δυστυχής απέμαξε τόν ιδρώτα από του μετώπου του και είπε με βραγχώδη φωνή: „έχω άκλήμ και την ίπποσκευήν μου, την άργυράν ίπποσκευήν, την όποιαν χθές μόλις έλαβα εκ Παρισίων. Την δέτω δι' ένατόν ρούβλια!“ Η τύχη του παιγνιδίου ήλλαξεν αϊφνιδίως και ο πρόγνηψ εκέρδησε. Διεκύβησεν δολόληρον τό ποσόν και πάλιν εκέρδησε. Η τύχη εξηκολούθησε να τή είνε ευνόηκη και μετά παρέλευσιν ολίγων ωρών ο πρόγνηψ άνεκτήσατο την απόλοσθεσίαν περιουσίαν του. „Τώρα πλέον άρκετ' είπεν άνιστάμενος, „εις τό έξής δέν έγγίζω πλέον τά παιγνίχαρτα“. Ο πρόγνηψ έτήρησε τόν λόγον του, και εν τώ μεγαλοπρεπέ αυτού παλατίω εν Πετρούπολει κρέματα εισέτι έντός ύάλινης θήκης ή άργυρά ίπποσκευή — προς άνάμνησιν.

Άνταγωνισμός. Ότε αι άτμοπλοικαι έταιρείαι του άτλαντικού ωκεανού εύρίσκοντο εις πεισματωδέστατον άνταγωνισμόν προς άλλήλας, και προσεπάθον εκάστη δια παντός μέσον να προσελκύσθ προς έαυτήν τό τότε ίσχυρότατον βέμμα των άποδημιούτων εις τόν Νέον Κόσμον, οι καταβίβασμοι των ναύλων διεδέχοντο άλλήλους μετά μεγάλης ταχύτητος. Πάσαι αι έταιρείαι ήμωλόωντο προς άλλήλας εν τή περιποήσει και περι-

θάλφει των έπιβατών, ήτις επί τέλους κατέληξεν εις πολυτέλειαν. Οι έπιβάται του μεσαίου καταστρώματος έλάμβανον δσημέραι μαλακωτέρας κλίνας και έλεκτοτέρην τροφήν εν άφρονία, τό δε άτιμόλοια ύμωλοούν κατά την πολυτέλειαν και μεγαλοπρέπειαν προς θαλάσσια παλάτια. Ο εν Νέα Υόρκη πράκτωρ τής γραμμής Cunard έλαβεν επί τέλους παρά των διευθυντών αυτού την εντολήν, να διατηρή πάντοτε τάς τιμάς δια την έπιστροφήν εις Εύρώπην κατά 3 λίρας στεργίνας μικροτέρας ή αι άλλαι γραμμάι, και εν περιπτώσει οϊουδήποτε καταβίβασμού των ναύλων εκ μέρους των λοιπών έταιρειών, να συμμορφώται πάντοτε προς την εντολήν ταύτην, χωρίς να περιμένη ιδιαιτέρας οδηγίας. Ο πράκτωρ συνεμορφώθη κατά γράμμα προς την διαταγήν ταύτην: „Ότε ή γραμμή Red Star (του έθουρού άστερός) ειδοποιήσεν ότι ο ναύλος έξ Αμερικής εις Εύρώπην στοιχεί 4 λίρας στεργίνας, ο πράκτωρ τής γραμμής Cunard κατεβίβασεν αυτόν εις 1 λίραν στεργ. Άήνης όμως ή έταιρεία Inmann καταβίβασε τόν ναύλον εις 3 λίρας, ο δε ευσυνείδητος πράκτωρ, εκτελών άκριβώς την δοδεΐσαν αυτέ διαταγήν, άνήγγειλεν άμέσως διά μέγαλον τοιχοκολλημάτων ότι οι ταξιδευόντες εις Εύρώπην δια των άτμοπλοίων τής έταιρείας Cunard δέν ύποχρεούνται να πληρώσωσιν ούτε λεπτόν. Ο άνταγωνισμός όμως δέν έμεινεν έως έδω, αλλά προέβη έτι περαιτέρω: μετά τρείς ήμέρας δηλαδή τ. έταιρεία Red Cross κατεβίβασε τόν ναύλον εις 2½ λίρας. Ο πράκτωρ τής γραμμής Cunard, εκπληρών κατά γράμμα την εντολήν των διευθυντών, όχι μόνον παρέχε δωρεάν τά εισιτήρια αλλά και έπλήρων 10 σελίνια μετρητά εις έκαστον έπιβάτην. Δυστυχώς ή παραδεισίσις αυτη κατάσταση δέν ήδυνήθη να διαρκήσιν επί μακρόν. Οι λοιποί άνταγωνιστάι ήναγκάσθησαν επί τέλους να ύποχωρήσωσι και μετ' ου πολυ ύψώθησαν πάλιν οι ναύλοι, ήδη δε ο έπιβάτης του μεσαίου καταστρώματος πληρώνει πέντε λίρας στεργίνας έξ Αμερικής μέχρι τής Εύρώπης και άρκείται εις την παρεχομένην αυτέ άπλουστάτην τροφήν.

Τό πολυτιμότατον μέταλλον. Πόσον άπατώνται οι νομίζοντες ότι ο χρυσός και ο άργυρός είναι κατ' έξοχήν πολυτιμα μέταλλα, φαίνεται εκ τής έπομένης άντιπαρβολής των μετállων και των τιμών αυτών προς άλλήλας. Έν χιλιόγραμμον χρυσοῦ έχει τώρα αξίαν 8650 φράγκων περίπου. Έν χιλιόγραμμον άργύρου 220 φρ. Ένώ έν χιλιόγραμμον του μετάλλου Vanadium στοιχίζει επί του παρόντος περί τά 125,000 φράγκα, έν χιλιόγραμμον Stipidium 100,000 φρ., έν χιλιόγρ. Zirconium 80,000 φρ., έν χιλιόγρ. Lithium, όπερ θεωρείται ως τό ελαφρότατον των μετállων, 77,500 φρ., έν χιλιόγρ. Calcium 50,000 φράγκα, έν χιλιόγρ. παλλάδιον (Palladium) 15,375 φρ. και έν χιλιόγρ. ίριδιον (Iridium), όπερ θεωρείται ως τό βαρύτερον των σωματων, 12,000 φράγκα. Των πλείστων σχεδόν εκ των πολυτιμοτάτων τούτων μετállων δέν γίνεται χρής εν τή βιομηχανία, έξαιρουμένου του ίριδίου και του παλλάδιου, όπερ χρησιμοποιείται υπό των ώρολογοποιών.

Ο Χριστόφορος Κολόμβος ως — colporteur (πωλητής βιβλίων περιφερόμενος εις τούς δρόμους). Τό από του 1484 μέχρι του 1486 χρονικόν διάστημα εν τώ βίω του Χριστοφόρου Κολόμβου είνε πολύ σκοτεινό. Ο Herrera αναφέρει μόνον ότι ο Κολόμβος μετέβη τό 1484 εκ Πορτογαλλίας εις Ισπανίαν, ένθα μόλις τή 6 Ιανουαρίου 1486 έγένετο δεκτός εν τή ύπηρεσίά του βασιλέως. Ηδη έρωτάται, ποίον έπιτήδευμα μετήρχετο κατά την μεταξύ διετίαν. Ο βραδύτερον άνακλύφας τόν νέον κόσμον άπήλασεν εν τώ χρόνυ τούτῳ τής φιλοξενίας του δουκός Medina-Coeeli εν τή πόλει Cogolludo. Αδύκως τις ίερεός του βασιλέως τής Ισπανίας εκ των χρόνων εκείνων αναφέρει τά έξής: „Ητο εκεί και τις άνήρ, πραγματευτής εντύπων βιβλίων, όστις ένταῦθα εν Άνδαλουσίά έπαύλει τό έμποροεμάτά του, και όστις ώνομάζετο Χριστόφορος Κολόμβος.“ Εκ τούτου εικάζεται ότι ο Κολόμβος, όστις είχε μόν κατοικίαν παρά τώ δουκί εν Cogolludo, αλλά περί των λοιπών του άναγκών ύφειλε να φροντίζη μόνος, περιεφέρετο έν Άνδαλουσία ως πωλητής βιβλίων ίνα κερδήσιν όλίγα χρήματα. Όσπε πολλοί πιθανόν είνε ότι ο άνακαλύπτης τής Αμερικής υπήρξε και εις εκ των πρώτων „colporteurs“.

Πολυτιμότατον κειμήλιον εκ τής άσχαίας ελληνικής φιλολογίας εκτίσαστο έχάτως τό Μουσείον του Λούβρου εν Παρισίοις. Ο γνωστός Γάλλος αρχαιολόγος Ρεβιλλούτος (Revillout) άνεκάλυψεν επί τινος αϊγυπτιακού παπύρου, νεωστί άγορασθέντος προς πλουτισμόν του Μουσείου του Λούβρου, τό κείμενον του κατ' Αθηνόγους λόγου του Ίπερείδου. Ο μέγας ούτος ρήτωρ, εις των κορυφαίων τής άντιμακεδονικής μερίδος και αυτόχρημα άσχηρ εν τή κλειάδι των άττικών ρητόρων, συνέγραψε και άπήγγειλε περί τούς υγδοήκοντα λόγους, ών όλίγα μόνον έσώζοντο λείψανα. Πρώ τεσσαράκοντα ένιαυτών, δύο άγγίλοι λόγοι περιηγηταί, ο Άρδεν και ο Χάρις, εύρον εν παπύροις των Αϊγυπτίων Θεβών τέσσαρας του Ίπερείδου λόγους, τόν κατά Δημοσθένους ύπερ των Άρπαλείων, την ύπερ Λυκόφρονος άπολογίαν, την Εξένειππου άπολογίαν προς Πολύεικτον και τόν Έπιτάφιον. εκ των τεσσάρων τούτων λόγων ο Έπιτάφιός είνε ύπωσούν άρτος, διότι σχετικώς προς τούς άλλους έχει ολιγώτερα κενά. Τό άπροσδύκητον εύρημα του Revillout δά έμπειρήσιν εύφροσύνην προς τούς έραστάς των ελληνικών γραμμάτων διότι ο Ίπερείδης ήτο μετά τόν Δημοσθένην ο δεινότερος και εύφραδέστατος των εν Αθήναις δημηγόρων. Ο Λογγίθος μάστις ή όστις άν ήνε ο γράφας τό περι „Γίφους“ δαυμαστόν πονημάτιον, λέγει ότι ο Ίπερείδης ήτο και του Δημοσθένους αυτού πολυφωνότερος, και σχεδόν ύπαρκος εν πάλιν, ως ο πένταδλος, συνήγει εν έαυτέ πάσας τάς άρετάς και τάς χάριτας του Λυσίου, ήτο δε κατ' έξοχήν άνοπήρλητος εν τώ εμμούσιος άστελισμός και τώ ευστόχιος παιδίασις. Ο Revillout άνέγνω εν τή Ακαδημία των Έπιγραφών εν Παρισίοις ίδίαν περί του πολυτιμού εύρήματος διατριβήν, εν ή συν τούς άλλους άπεφώνησε ότι ο άνακαλυφθείς λόγος του Ίπερείδου κατ' ούδέν ύπολείπεται των άρίστων του Δημοσθένους. Τό κείμενον δημοσιευθήσεται προσεχώς.

Στεφανώσις ποιητοῦ. Οι πρεσβύτεροι των καθηγητών του πανεπιστημίου τής Γρανάδας εν Ισπανία άπεφάνησαν όμοφώνως εν έπίσημω συνεδρίωσι να στεφανώσωσι δια χρυσοῦ στεφάνου τόν Ίωσήφ Ζοριλάν, τόν πρεσβύτερον των νυν ζώντων Ισπανών ποιητών, όστις είνε και μέλος τής Ακαδημίας. Ο Ίωσήφ Ζοριλάν, ο πατριάρχης των ποιητών, ως άποκαλοῦσιν αυτόν οι Ισπανοί, έπλούτισε την φιλολογίαν τής πατρίδος του δι' άπειραρίθμων άληθώς έθνικών ποιημάτων. Σύμπασι ο Ισπανικός τύπος ύποστηρίζει όμοφώνως και ένδοξουσιώδως τό σχέδιον τής του ποιητοῦ στεφανώσεως, ήτις δά γένήθ τό προσεχώς έαρ εν τώ άρχαίω μεγάρῳ των Καλιφών, Alhambra, ένώπιον πολυτελέους δημηγύρευς (10,000 προσκεκλημένων).

Σπουδαιοτάτη υπό έπιστημονικήν και πρακτικήν σημασίαν είνε ή άνακάλυψις, ή γενομένη έχάτως υπό του καθηγητοῦ τής χημείας Δρ. Κ. Krüss εν Μονάχῳ. Ο χημικός ούτος άνεκάλυψε δια πειραμάτων ότι τά μέταλλα κοβάλτιον και νικελιον, όπερ έθεωρούοντο μέχρι τούδε ως άπλά σώματα, δέν είνε άπλά αλλά σύγκεινται και εκ τρίτης τινός ούσιαις, ήτις

μετ' ούδενός των μέχρι τούδε γνωστών σωματιών δύναται να ταυτίσθ. Τήν ούσίαν ταύτην εξήτασεν έπισταμένως, προσεχώς δε δά δημοσιεύσθ τά άποτελέσματα των σχετικών έρευνών του.

Φλεγόμενη λίμνη. Μεγαλοπρεπέστατον και παραδοξότατον φυσικόν φαινόμενον παρουσιάσθη έχάτως εν τινι μεγάλη λίμνη παρά τώ Decker εν τή Πολιτείā Ίνδιανā. Ολόκληρος ή έπιφάνεια τής λίμνης, έχούσης 600 υάρδων μήκος και 150ν πλάτος, καίεται από τινος χρόνου άναπέμπουσα ύπερμεγέθεις και λαμπροτάτες φλόγας. Αί αίτίαι του φαινομένου τούτου είναι όλιγες σκοτεινάι και αίνιγματώδεις. Μικράν τινι πιθανότητα έχει ή γνώμη, ότι δι' ύποχρονίου τινός ευσμού εισέδυσαν εις τό ύδωρ μεταλλικαι ούσιαι και έλαια τλ ύποία εν τή έπιφάνεια του ύδατος έλθόντα εις συνάφειαν μετά του αέρος άνεφλέθησαν. Πιθανώτερα όμως φαίνεται ή γνώμη, ότι πλησίον τής λίμνης ύπαρχουσιν ίσως έλαιωφόροι φλέβες, άτινες συνεκωνώνησαν τή λίμνη και εκάλυψαν την έπιφάνειαν αυτής δι' έλαιώδους στρώματος, όπερ βραδύτερον τυχαίως πως άνήφθη. Από τής φλεγόμενης έπιφάνειας του ύδατος άνέρχεται ίσχυροτάτη όσμή δείου και πυκνότατος καπνός, ύπάρχει δε φόβος μήπως τό πύρ μεταδοθή εις τό περίεξ δάση και προκύψη μεγάλη πυρκαϊά.

Λεύκωμα αὐτογράφου. Έν Πετρούπολει έξεδόθη πρό τινος χάρην εύεργετικού σκοποῦ λίαν ένδιαφέρον λεύκωμα, περιέχον αυτέγραφα 850 διαφόρων προσώπων (συγχρόνων), και άνήκον εις τόν μυστικόν σύμβουλον Σεμέβσκου, τόν έκδότην του ιστορικού περιοδικού „Ρούσικαϊα Σταρόνα“ (Ρωσική Αρχαιότης). Έν τώ λευκώματι τούτῳ εύρίσκονται ίδιόχειρος γεγραμμέναι ρήσεις και ύπογραφαί πολλών ύπουργών (του κόμητος Τολστόϊ, του κόμητος Μιλουτιν, του κόμητος Λορις-Μελκώφ, Βαλουγιέ-Βουγγε κ. α.), πολλών Ρώσων συγγραφέων, δημοσιογράφων, έφημεριδογράφων, έπιστημόνων, καλλιτεχνών κτλ., ώσώτως δε και πολλών ξένων. Ο μέγας ιστορικός και καθηγητής εν Αϊδελβέργη Γεώργιος Ουήβερς (Georg Weber) έχει γράψει εν τώ λευκώματι τά έξής: „Τό να ήναι τις δικαίως προς πᾶσαν ελικρινή τάσιν, είνε γνήσιος και άληθής άνθρωπισμός.“ Ο περιβόητος ήρως Τσερναχέφ γράφει μετ' άξιεπαίνου ειλικρινείας „οὐδαμῶς με άγαπᾶσι.“ Ο Ρώσος συγγραφέας Καϊδεβουρώφ γράφει την έξής αυτοβιογραφικήν σημείωσιν: „Ηρχισα τάς σπουδάς μου εν τώ έν Πετρούπολει πανεπιστημίῳ και έπεράτωσα αυτάς τό 1862 εν τώ στρατώσι τής Κρόνστατ“, τούτ' όπερ αναφέρεται εις τής εν έτει 1862 συμβάσις ταρχαός των σπουδαστών, καθ' ός οὔτοι συνελήφθησαν υπό χωροφυλάκων και ένκεκλήθησαν εις τούς στρατώνας τής πόλεως Κρόνστατ. Ο Γκουργός κόμης Τολστόϊ άπαριθμεί άπλούστατα τάς διαφόρους βαθμίδας του γραφειοκρατικού σταδίου του. Τήν άρχιαιότητα όμως ρήσιν έγραφε η Βασίλισσα των Ελλήνων: „Εκ του χρώματος τής γενεθλίου γής και έν μόνον δρόγμα είνε πολύτιμον.“

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

ΑΣΠΑΣΙΑ. Μυθοστορία Ροβέρτου Χαμεργίγγου εκ του γερμανικού υπό Λυσάνδρου Γ. Χ. Κώνστα. Τόμος Β'. Έκδότης Κάρολος Βίλμπεργ εν Αθήναις.

ΑΓΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΑΛΜΟΙ ΚΑΙ ΚΥΜΑΤΑ, υπό Μαρίνου Κουτουβάλη ίατροῦ. Έν Θεσσαλονίκη 1889.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΛΑΟΥ, υπό Εσσηφ. Α. Ζύγουρα καθ. εν Αθήναις. Τόμος Φεβρουαρίου 1889: „Οι Ζάππει και τό Ζάππειον“ μετά εικόνων.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΝΕΥΜΑ, υπό Ν. Η. Παπαδοπούλου Έδραίου εν Αθήναις. Τιμ. λεπ. 50.

ΗΕΤΙΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ, υπό Βλ. Γ. Σκορδέλη εν Αθήναις. Τιμ. Δραχμής.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ, φυλλάδιον 2, 3 και 4. Έκδείται Μπαρτ και Χριστ εν Αθήναις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Άρ. 18. Κοραϊστικά ή διόρθωσις τής ρωμαϊκής γλώσσης. Κομωδία.

ΚΟΥΡΚΑΣ ΑΡΠΑΓΗ, ποίημα Ηρωϊκοκομικόν, υπό Κ. Ίακώβου Ρίζου. Έκδότης Μπαρτ και Χριστ εν Αθήναις.

ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ μετά εικόνων, υπό Βλ. Γ. Σκορδέλη και Άρ. Η. Κουριτίου. Έκδότης Ν. Η. Παπαδόπουλος Έδραϊός εν Αθήναις. Τιμ. λεπ. 80.

TAUSEND UND EINE NACHT, arabische Erzählungen. Zum ersten Male aus dem Urtext vollständig und treu übersetzt von Dr. Gustav Weil. Τό γνωστόν τούτο και παρ' ήμιν έργον εκδόθησεται εις 30—38 τεύχη μετά 700 περίπου εικόνων, τιμ. δε έκαστον τεύχος φραγκ. 0,50. Τό έν λόγω έργον προς τούς γνωρίζοντας την γερμανικήν συναγμένν θερμώς. Έκδότης Rieger'sche Verlagshandlung in Stuttgart.

ΕΚ ΤΟΥ ΟΙΚΕΙΑΚΟΥ ΒΙΟΥ ΤΩΝ ΚΙΝΕΖΩΝ.

Αἱ κινεζικαὶ ὁδοί, ἐν αἷς δὲν ὑπάρχουσιν ἐμπορικὰ καταστήματα, περιβάλλονται ἐκατέρωθεν ὑπὸ ἀπεράντων λευκοφαίων πλινθοκτιστῶν τευχῶν, ὅπως τῶν ὁμοίων ἐγείρονται εἰς μακρὰν τινα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἀπόστασιν αἱ οἰκίαι, περιβαλλόμεναι δι' ἰδιαίτερων τευχῶν. Ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ κινεζικαὶ οἰκίαι εἰσι χαμηλαὶ καὶ μονώροφοι (οἰκίαι μὲ περισσότερα τοῦ ἑνὸς πατώματα εἶναι σπανιόταται ἐν Κίνῃ), διὰ τοῦτο μένουσιν ἐντελῶς κεκρυμμένα ὅπως τῶν περιβαλλόντων αὐτὰς τευχῶν, καὶ μόνον αἱ κεκλιμένα στέγαι εἶναι ὁραταὶ εἰς τοὺς διαβάτας. Αἱ ἀστρωτοὶ, πολυλάκις μὲν εὐρέται ἀλλὰ πάντοτε ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει εὐρισκόμεναι, ἀπιστεύτως ἀνώμαλοι καὶ τραχεῖαι ὁδοὶ καλύπτονται, ἔταν ὁ καιρὸς εἶνε ξηρὸς, ὑπὸ τσοῦτων χωμάτων καὶ ἀκαθαρσιῶν, ὥστε διὰ τῆς βροχῆς μεταβάλλονται εἰς βαθύτατα βορβορώδη τέλματα, διαμένοντα ἐπὶ ἑλοκλήρους μῆνας. Ἀκαθαρσίαι καὶ χρώματα εὐρισκονται πάντοτε εἰς τὰς ἑδοὺς ὡς ἐνδιατηρήτρια τῶν κυνῶν καὶ τῶν χοίρων. Ἐνεκα τῆς ἀκαθαρσίας ταύτης τῶν ὁδῶν ἀναγκάζονται οἱ Κινέζοι νὰ ἰδρῶσι τὰ ἑαυτῶν οἰκήματα εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλητέραν ἀπίστασιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῶν οἰκοπέδων τῶν. Ζῶντες ἐν ἀπομονώσει καὶ ἡρεμίᾳ ἐν ταῖς ἀνέτοις αὐτῶν κατοικίαις οἱ εὐποροὶ μάλιστα Κινέζοι δὲν ἐνδιαφέρονται πολὺ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὁδῶν, ἀφοῦ μάλιστα πολὺ σπανίως ἀναγκάζονται νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν πεζῇ. Αἱ ὁδοὶ ὅμως, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἡ κίνησις εἶναι μεγαλητέρα, εἰρίσκονται εἰς ἀρίστην σχετικῶς κατάστασιν. Ὡς πρὸς τὴν εὐρυχωρίαν τῶν κατοικιῶν, οἱ Κινέζοι εἶναι πολὺ ὀλιγαρχέστεροι τῶν Εὐρωπαίων. Ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦσι κατὰ κανόνα ἕσον τὸ δυνατόν περισσότεροι ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀγγιστείας συγγενεῖς μετὰ τῶν ἰδιαίτερων αὐτῶν οἰκογενειῶν, ἀποτελοῦντες μεγαλὴν οἰκογένειαν, διάγουσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ.

Διὰ τὸν φωτισμὸν μεταχειρίζονται οἱ Κινέζοι ἐκτὸς τοῦ ἐγγωρίου φανοῦ καὶ τὸν λύχνον, ἐν ᾧ καίεται στέαρ ἢ ἔλαιον. Ἐνεκα τοῦ ἀτελοῦς τοῦτου φωτισμοῦ εἶνε εὐνόητον ὅτι οἱ Κινέζοι κατακλίνονται λίαν ἔνωρις ἐπὶ εἶδους τινὸς κλίνης ὀνομαζομένης Kang, ἥτις εἶναι πολὺ χθαμαλὴ καὶ ἐκτείνεται καθ' ὅλον τὸ μήκος τοῦ τοίχου. Ἡ κλίνη αὕτη χρησιμεύει τὴν ἡμέραν ὡς ἀνάκλιτρον (σοφά), τὸ ἑσπέρας δὲ κατακλίνονται ἐπ' αὐτῆς πολλοὶ ἄνθρωποι. Τὰ προσκεφάλαια εἶναι ἐκτάκτως μεγάλα καὶ παχέα, ὥστε ἡ κεφαλὴ τοῦ κοιμωμένου εἶνε πολὺ ὑψωμένη.

Ἡ κλίνη Kang δύναται καὶ νὰ θερμανθῇ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι κάτωθεν διηρημένη εἰς πολλοὺς κοίλους διαδρόμους ἐν οἷς τίθενται πευπρακτοῦμενοι ἄνδρακες. Διὰ τοῦτο ὁ ἐξ ἀσφυξίας θάνατος εἶνε παρὰ τοῖς Κινέζοις συχνότατος. Τὸ δάπεδον τῆς οἰκίας παρὰ ταῖς ἡττον εὐπόροις οἰκογενεαῖς συνίσταται ἐκ συμπεπατημένου καὶ συμπεπαισμένου χυμάτου, παρὰ δὲ τοῖς πλουσίοις εἶνε ἑστρωμένον μὲ πλάκας. Ἐν ὥρᾳ θερούς καλύπτονται συνήθως τὰ πατώματα μὲ κίτρινας καλαμποκτέτους ψιφίδους, αἵτινες πολὺ ταχέως γίνονται ἀκάθαρτοι, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα ἀντικαθίστανται οἱ ψιφίδες αὐταὶ μὲ δέρματα αἰγῶν, προβάτων, λύκων, κυνῶν καὶ ἄλλων ζώων. Τὸ δῆμα τοῦ πάνθηρος, τῆς λεοπαρδάλεως καὶ τῆς κοραναῆς τίγρεως κοσμεῖ μόνον τῶν πλουσίων τὰς οἰκίας. Τὰ παράθυρα εἶναι ὅλως ἰδιόρρυθμα. Ἀντὶ τῶν ὕλων προσκολλῶνται χαρτὶ εἰς τὰ ἔξω-πλαίσια τῶν παραθύρων. Τὰ χαρτὰ ταῦτα εἶναι τῶσον λεπτὰ καὶ ἀποροφητικὰ ὥστε ὁ θέλων νὰ ἀνοίξῃ τὴν οἰκίαν ἰδίᾳ εἰς τὰ ἔξω, ὑγραίνει τὸν δάκτυλον καὶ πιέζει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ. Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἤρξαντο καὶ οἱ Κινέζοι νὰ ποιῶνται χρῆσιν τινῆς εὐρωπαϊκῆς ὕλου, ὅχι ὅμως δι' ὅλοκληρον τὸ παράθυρον ἀλλὰ διὰ τινὰ μέρη αὐτοῦ. Τὸ μέγα παράθυρον κατέχει σχεδὸν ὅλοκληρον τὸν πρόσιον τοῖχον τῆς οἰκίας, διαιρεῖται δὲ εἰς πολλὰ ἄλλα παραθυρίδια, ἕκαστόν ἐκ τῶν ὁμοίων διασπυροῦται ὑπὸ φανταστικῶς μὲν ἀλλὰ μετὰ καλαισθησίας διατεταγμένον ξυλαρίων. Ἡ στέγη τῆς οἰκίας στηρίζεται ἐπὶ στύλων, διότι οἱ τοῖχοι εἶναι σαθρότατοι. Ὁλόκληρος ὁ ἐσωτερικὸς χώρος τῆς οἰκίας δύναται νὰ διαιρεθῇ κατ' ἀρέσκειαν εἰς ὅσα δῆποτε δωμάτια διὰ μετακινήτων (ισπανικῶν) τοίχων, ὥστε μεγάλα καὶ μικρὰ δωμάτια δύναται πολὺ εὐκόλως καὶ ἀνέτως νὰ σχηματισθῶσι. Καπνοδόχοι δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε ἐν τοῖς οἰκητήριαις οὔτε ἐν τῇ μαγειρείᾳ. Τὸ μαγειρεῖν εὐρίσκειται ὅλως ἀποκεχωρισμένον ἀπὸ τῆς λοιπῆς κατοικίας· οἱ Κινέζοι ὅμως προτιμῶσι νὰ μαγειρεύωσιν ἐντὸς τῶν δωματίων ἐπὶ κινητῆς ἐστίας, μεγάλου τινὸς ἀγγείου πεπληρωμένου ἀνδράκων. Τὸ πύραυρον τοῦτου ἀπολαύει μάλιστα καὶ θεῖας λατρείας, θεωρούμενον ὡς ὁ θεὸς Τσαν-βαν-νεχ, ὁ ἐφέστιος θεὸς εἴτε οἱ Las familiaris τῶν Κινέζων. Ἐκτὸς τοῦ θεοῦ τοῦτου ἔχουσιν οἱ Κινέζοι καὶ ἕτερον λυκόμορφον θεόν, καλούμενον Χου-σεν-νεχ (λύκειος δαίμων). Ἄλλαι εἰκονικαὶ παραστάσεις πλὴν τοῦ παρὰ τῇ θύρᾳ ἱσταμένου λέοντος ὑπάρχουσιν ὀλίγαι.

κ. Ν. Ἐλαφρῶν ἐν *. Ἐχετε δίκαιον· διὰ τινὰς εἶναι πολὺ βαρεὰ. Ἡμεῖς ὅμως, ὁσάκις δημοσιεύομεν τοιοῦτόν τι, ἔχομεν ὑπ' ὄψει ἐκείνους ἐκ τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν, οἵτινες δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄμοιροι ἐγκυκλιῶν παιδείσεως. — κ. Κ. Ν. ἐν Κεφαλληνίᾳ. Δὲν πρέπει νὰ σᾶς φαίνεται παράδοξον. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ παρετήρησαμεν τοῦτο εἰς πολλοὺς κύνας, οἵτινες δὲν ἴδυναντο νὰ ἀνεχθῶσι μουσικούς τινὰς τόνους. — κ. Τ. Π. εἰς *. Καθ' ἡμᾶς ἡ λέξις σημαίνει ἀπλούστατα κόντες (conte = κόμης) λιμασμένους, (πεινασμένους) ὅπως εἶνε μεγεθυντικὴ κατάληξις. — κ. Α. Β. εἰς Κνίρη. Ἐλήφθησαν καὶ αἱ παραγγελίαι σας ἐξετελέσθησαν. — κ. Ι. Π. Κ. εἰς Σεβαστοῦπολιν. Ἐεγράψαμεν τὸ τμήμα ἐλήφθη. Τὰ γραμμάτια δὲ λάβετε μετ' ἐπιστολῆς μας. — κ. Κ. Χ. εἰς Κάϊρον. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰ ὅσα μᾶς

γράφετε. — κ. Ι. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Περὶ τοῦ αἰτηθέντος ἀποδ. ἐγράψαμεν ἐν τῇ „Μικρᾷ Ἀλληλογραφίᾳ“ ὑπ' ἀρθ. 2. — κ. Α. Δ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν. — κ. Ι. Ζ. εἰς Βατούμ. Οἱ τόμοι κτλ. ἀπεστάλησαν διὰ τῆς γνωστῆς ἡμῶν ἑταιρίας. — κ. Π. Π. εἰς Ὀδησσόν. Ἐεγράψαμεν. — κ. Γ. Α. εἰς Ἀρμαβήσιον. Τὸ τμήμα ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἐπιστολὴ μας ἔπεται. — κ. Δ. Β. εἰς Παρισίους. Ἀπεστάλησαν. — κ. Ν. Ι. Σ. εἰς Μιτγαμάρ. Ἐεγράψαμεν καὶ τὸν τελευταῖον ὑποδειχθέντα ἡμῶν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Ι. Η. Μ. ἢ Philippople. Les portraits sont envoyés. — κ. Σ. Μ. εἰς Σεβαστοῦπολιν. Ἀπεστάλησαν ἀμέσως. — κ. Α. Ζ. εἰς Βιτάλια. Ἡ ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Α. Ζ. βιβλ. εἰς Βιτάλια. Ἐλπίσκομεν ὅτι τὰ ἐλάβετε. — κ. Ι. Δ.

Κ. εἰς Ρέθυμον. Γνωρίζομεν ὅτι τὰ στοιχεῖα ἐν Ἀθήναις εἶναι εὐθηνότερα. ἀλλ' ἀμφιβόλοισιν ἂν δὴ ὑπάρξει καὶ μεγάλη ἐκλογὴ. — κ. Ι. Κ. εἰς Ὀδησσόν. Ἀπεστάλησαν — Συνδρομητῇ. Ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχει συνήθεια ὅπως μέρος τι τῆς ἐκδόσεως τυπώται ἐπὶ ὠραιότερου χαρτοῦ, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἀναμειγνύουσι δύο εἶδων χαρτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ τεύχει. Τὸν νεωτερισμὸν τοῦτον εἰσήγαγεν ἀρτίως τι ἐκδοθὲν περιοδικὸν ἐν Ἀθήναις. — κ. Ν. Π. εἰς Καλλιπόλιν. Ἡ ἐκτίπισις τῶν εἰκόνων εἶναι παρὰ πολὺ δύσκολος, ἐν Ἑλλάδι ἐξ ὅσων ἐπέισθημεν πρὸς τὸ κερδὸν τοῦλάχιστον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ τι. κ. Κ. Ο. εἰς *. Ἡ μετάφρασις σας φαίνεται ἡμῶν ἐπιτυχῆς, ὄγνωσθιμεν ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος κατὰ πόσον εἶνε ἀκριβής. Ἰσως δημοσιεύσομεν αὐτὴν βραδύτερον, ὅτε καὶ δὴ σᾶς εἰδοποιήσωμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ὁ ἀληθὴς ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου. — Πενία παρὰ τοῖς βρασιλεῦσιν. — Ἡ τίμιος. — Ὁ δαίμων. Διήγημα ὑπὸ Ι. Ι. Κρασοῦβου (συνέχεια). — Ἰννακόδηκη, ἥτις ἐρμηγία τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα (Μεταξὺ τῶν Ἑσθιαίων. — Πρὸς ἀνάρτησιν. — Ἀνταγωνισμός. — Τὸ πολυτιμώτατον μέταλλον. — Ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ὡς — colporteur). — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Πολυτιμώτατον κεμηλίον ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας. — Στεφάνωσις παιητοῦ. — Νέα ἀνακάλυψις ὑπὸ Δρ. Κ. Krüss. — Φλεγόμενη λίμνη. — Λεύκωμα αυτογράφων.) Βιβλιοδύκη. — Ἐκ τοῦ οἰκετικοῦ βίου τῶν Κινέζων. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. James Chalmers. Ὁ ἀληθὴς ἐφευρέτης τοῦ γραμματοσήμου (ἐν σελ. 49). — Ἄραβες κίζοντες. Εἰκὼν ὑπὸ L. Carl Müller (ἐν σελ. 53). — Τὸ ἀμερικανικὸν καταδρομικὸν πλοῖον „Βεζούβοτ“ (ἐν σελ. 57). — Ἡ ἀγυπτιᾶ αἰδοῦς Ζενάβ. Εἰκὼν ὑπὸ Ἀλφρέδου Schüler (ἐν σελ. 64).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΙΤΟΥΡΗΣ.

Τύποις Βάρ & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτες ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.